

Dideji Karė.

Lygiai ant vakarinio, kaip ir rytinio mušo lauko nieko tikrai svarbaus, bent tokio, kas galėtų nusverti, kas galėtų karę kurion nors pusėn pakreipti, neatstikto, nors musiai visur traukėsi ir jau-se labai daug žmonių žuvo. Ta-synės eina toliau, bet rodo, kad neužilgo turės kas nors svarbesnio atsitikti, kad karėn įsikis daugiau dar tautų ir jos per-galės suteiks tai pusei, kurion jos stas.

Italija pastatė Turkijai pasku-tinį reikalavimą, pareikalavo, kad ne tik tuoj būtų paleistas suin-tas italiskane konsulate mieste Hodeide angliskas konsultus, bet taipgi pareikalavo persiprašymo ir pasveikinimo italiskos vėlia-vos. Turkija sutiko konsultų pa-leisti, bet atsisakė sveikinti ita-liską vėliavą, kadangi tas žemių ty Turkija jos piliečių akyse, o italiską vėliavą netapo užgautą. Tuom vienok Italija nepasiga-nėdina, tai jai ir lieka vien su Turkija karę pradėti. Kaip ro-dosi, ji tai ir padaryti turės, nes gyventojai karės reikalauja, ka-dangi nuo jos išlolo besilaikant, Italija nieko sau pelnyti negalė-tų, o ji nori gauti ne vien tulas Turkijai prigulincius salas, bet taipgi Austrijai prigulincius italų apgyventus plotus: Tridentą, Triestą ir Dalmatiją.

Italija jau sumobilizavo milio-ną kareivių, o neužilgo bus su-mobilizuota dar kita tiek. Ivi-kiniai Turkijos pakaktų ir mil-liono kareivių, bet Italija gerai žino, kad už Turkiją tuoj turėtų užstoti tie, už kurių reikalus ji karėn įsikiso, taigi Vokietija ir Austrija. Italija užtraukia ir di-delę paskolą karės reikalams. Pinių gė, ypač turint jų mažai, o Italijai jų visomet trūksta, niekas, neturėdamas svarbių sie-kių, nemėto.

Nors su karės pradėjimu ji ne-siskubina, bet karėn rengiasi ir įsieško taipgi dar iki šiol karėn neįsikisusių padėtojų. Jos ap-valdytas, bet Turkijai nesugra-zintas salas, nors tai padaryti žadėjo, dabar Italija skubiai dru-tina: gabeną ten daugiau kareiv-ių. Italijos kariskas laivynas atkako Grekijon. Grekija taipgi mobilizuoja savo kariskas pajie-gas, nes ir ji turi vaidus su Tur-kija, o toji vis labiau persekioja gyvenančius Turkijoje grekus.

Sulyg atėinančių iš Londono žinių, Grekija greitai pradės karę su Turkija ir pasiųs savo laivyną padėti talkininkams bombarduoti Dardanėlių ir Bosforo jurių siau-rumas, o paskui Konstantinopolį. Tą ji be didelio sau pavojaus ga-li daryti, nes nei Austrija, nei Vokietija jos pasiekti negali, o pelnyti ką nors vis-gi gali, jeigu Turkija ir jos padėtojai bus įveik-ti.

Rumanija taipgi sumobilizavo savo kariūmenę. Dabar ji turi 750,000 kareivių, taigi tiek jau, kiek jų turi Turkija. Iš Londono pranešama, jog Rumanija greit Vengrijon pasiųs pusę mil-liono kareivių, nors Italija su karės pradėjimu dar vilkintu. Talkininkai Rumanijai už jos pa-gelbą žada nuo Vengrijos ir Aus-trijos atimtas rumunų apgyven-tas provincijas Transilvanija ir Bukovina, kur gyvena 3 milijonai rumunų. Kol kas, neutraliskai užsilaiko dar Bulgarija, bet ir ja stoti prieš Turkiją verčia gy-ventojai, nes tiksi nuo jos gauti Adrianopolį ir Trakijos dalį; to-dėl, kaip rodo, ji neutraliskumo ilgai užlaikyti negalės. Stodama Vokietijos ir Austrijos pusėn nie-ko pelnyti negalėtų.

Iš Londono jau pranešama, buk Italijos ambasadoriui paliep-ta aplieisti Konstantinopolį, o at-stovauti Turkijai Italija pavesta Suviėnytų Valstijų ambasadoriui. Žinia ta vienok nepatvirtinta, ir nuo Amerikos ambasadoriaus Washingtono negauta apie tai

nei jokių žinių, o jis tuoj turėtų apie tai pranešti, jeigu apsiėmė atstovauti Italijai.

Austrija pradėjo erzintis su Italija. Pakėlė ji smarkų pro-vestą prieš italų užėmimą Alba-nijos porto Avlona. Italija taipgi pakėlė protestą prieš elgianasi Austrijos, kuri sutraukė savo ka-riūmenę prie Italijos rubežių. Protestai erzina žmones, nors ir be to meilės tarp austrių ir italų nebuvo. Italija nuo senai nan-dojo iš Austrijos karių atga-imai italų apgyventų kraštu, ko-kių Austrija daug buvo paglem-tas ir tas jai vis sekėsi net ta-syk, kada ji austrių budavo su-musta.

Ant vakarinio mušo lauko, ga-vima sakyti, svarbių permainų nėra, bet vis-gi nors palengva, francuzai stumia vokiečius vis to-liau į rytus. Alzatijoje, kur įsi-terzė francuzai, vokiečiai gauna vis daugiau kareivių, bet kaip iki šiol, jiems atgal priesus nu-stumti nepasiekė. Už nekurias svarbesnes vietas po kelis kartus francuzai varžėsi su vokiečiais, bet vis-gi jas francuzai įstengė galutinai palaikyti. Aisne pa-upiose vokiečiai skubiai drutina dar viena apkus linija savo sto-tyklas, nes laukia generalisko francuzų pirmyn žengimo. Prie Soissons vokiečiai tapo nustumti už trečios jų apkus linijos.

Argonne giriose eina taipgi smarkūs mušiai. Vokiečiai vis bombarduoja francuzų tvirtovę Veron, bet neįstengia ją paimti, nors prie jos atsigabeno savo di-dži-usias kanuoles. Bet čia ir francuzai turi savo dideles ka-nuoles, o kad jos neblogesnės už vokiečias, rodo jau tas, kad vo-kiečiai tvirtovės negali paimti.

Sulyg Berlio žinių, vokiečiai atmušė francuzų užpuolimus prie Rheins, prie Bueckenkopf; bet Lennheim palaikė francuzai.

Vokiečiai pasitraukė iš svar-baus Francijaus miesto Lille. Vokiečiai lakunai iš oro metė bom-bas į miestą Dunkirk, bet ne-daug jam blogo padarė. Sa-orlaivais miestą paimti negalima. Generalas Zeppelin su dideliais orlaivais rengiasi lėkti Londoną, bet suprantama, kad jo pa-imti negalės; padėtojai miesto reikėtų ne orlaivų, bet didelės kariūmenės.

Vokiečias kariskas laivynas ren-kasi porte Cuxhaven ir rengiasi išplaukti ir mėginti stoti karėn su angliskų, nes Vokietijai pra-deda jau pritrukti maisto, o kol jades daboja angliskas laivynas, jo priversti negalima.

Austrijos valdžia giriasi, jog austrių povandeninis laivas O-12 užpuolė francuzų laivyną ir pa-kanlino didelį francuzų mušio laivą Courbet, o kita, Jean Bart, taip drūčiai pagadino, kad ji rei-kejo gabenti į Malta taisyti. Iš kitų vienok šaltinių patvirtinimo tos žinios nėra.

Lenkijai vokiečiai vėl smarkiai priešakinį žengti pradėjo. Vokiečiai užėmė Mlavą, Plocką; gavę pastiprinimą 400,000 naujų ka-reivių, ketvirtą jau kartą traukia prie Varšavos. Todėl reikia laukti didelio mušio Varšavos, arba Novogeorgievsko apeliokė-se. Mat kol tvirtovė Novogeorgievsk yra rusų rankose, tol Varšavos paimti negalima. Dabar vokiečiai stengiasi perlaukti rusų liniją tarp Mlavos ir Przas-nyso ir atskirti juos nuo svar-biausios susisėsimų linijos. Smarkūs mušiai eina tarp upės Bzuros ir Sochaczewo. Sulyg Petrogrado žinių, vokiečiai vėl nuo Varšavos tapo atmušti. Mu-šiuose vokiečių nuostoliai buvo labai dideli.

Pagelbon austrams Vokietija Vengrijon pasiuntė dalį savo ka-riūmenės; siunčia ji savo kariū-menę ir prieš serbus Bosnijon. Dalis rusų kariūmenės per Kar-patų kalnus įsiveržė Vengrijon,

o kita, apvaldžiusi Bukoviną, pri-ėjo Rumanijos rubežių.

Galicijoj nieko svarbesnio ne-atstikto. Przemysl dar laikosi, bet ten vokiečiams trūksta mai-to; mieste pasibaisėtinai siaucia tarp kareivių ligos, ten siaucia ir cholera. Krokavas kaip laikėsi, taip ir laikosi.

Perėitį savaitę per Berliną bu-vo pagarsinta iš Konstantinopo-lio žinia apie didelį turkų laimė-jimą prie Ardahan, bet paskui pasirodė, jog ten atsitiko visai atbulai: toj vietoj turkai tapo su-mušti ir nužudė čielu dar savo ka-riūmenės korpusu. Jie gyvėsi, jog su jais drauge rusus muša ir persų kariūmenė, bet paskui Persija pakėlė smarkų protestą prieš turkų Persijon įsiveržimą, kas rodo, kad Persija neina įvien-su Turkija. Konstantinopolį žmonės užsilaiko neramiai. Val-džia rengiasi perkelti Adrianopo-lin sostinę. Archyvai ir pinigynas jau prirėgti išvežimui, tai aišku, jog ji nesitiki savo sostinę apginti.

Iš Karės Lauko.

Petrogradas, sausio 6 d. Sulyg apskaitilavimų, apie 50,000 turkų žuvo laike paskutines sa-vaites mušij Užkaukazij. Tur-kų mėginimas, po vokieškų afi-cierių vadovystė, apeiti rusų ka-riūmenę, visiskai nepasiekė.

Du turkų korpusai tapo, gali-sakyt, iškersti. Liko tik apie 100 vyrų, kurie tapo paimti be-laisvėn.

Prie Sari Kamyš turkus ištiko tokia nelaimė. Turkai čia pa-tis buvo pradėję užpuolimą. Per tris dienas ir tris naktis čia siau-tė pasiaukiusis mušis, kuris už-sibaigė sunaikinimu sultano ar-mijos.

Geriausis turkų armijos kor-pusas, Devintasis, šiame mušij vadovavo; jį rėmė kitas turkų korpusas, partrauktas, matomai, iš Van. Dabar nei vieno neliko. Abudu korpusai, apsupti iš visu-pusių kalnų artilerijos ugnim, tu-čėjo pasiduoti ištikusiai juos ne-laimė.

Turkiskos armijos, įsiveržusios per rubežių Užkaukazin dabar yra išblaskytos ir bėga atgal, stengdamosi išsigelbėti ir pa-siekti Turkijos rubežiaus.

Kopenhagenas, sausio 6 diena. Specialiską žinią iš Konsta-tinopolio praneša laikraščiui National Tidende, kad buvusis vokiečių skraiduolis Goeben, kuris dabar yra po turkų vėliava, užsoko ant rusiškų minų netoli Bosforo Juo-dosės jūros ir tapo dikčiai suga-lintas.

Jis turi dideles skyles šone, ir užims apie du ar tris mėnesius, kol galima bus laivą sutaisyti. Žinia prideda dar, kad šitą at-sitikimą turkų valdžia laiko pa-slaptį nuo gyventojų.

Rymas, sausio 6 d. Šiadien čia atvežta kunas Bruno Garibaldi, anuko didžiojo italų vado Garibaldi. Bruno tapo užmuštas gruodžio 30 d. laike atako. Francuzų, kuomet jis vedė šturman ant vokiečių savo italų liuosno-rių pulkų. Užmušo Bruno la-voną atlėdėjo jo du brolii. Iš-viso penki broliai Garibaldi yra pastoję liuosnoriais francuzų ar-mijoj.

Tuom pačiu laiku, kada at-vežta Ryman lavonas Bruno Ga-ribaldi atėjo žinia, kad antras brolis, Konstantinas Garibaldi krito taipgi mušyje su vokiečiais.

Laikė Bruno laidotuvij padar-tyta didelė demonstracija prie-šais Vokietiją.

Apskaitiluojama, kad mažiaus-iai 300,000 žmonių dalyvavo Bruno Garibaldi laidotuvėse. Iš langų mėtėta gėles (kvietkas) ant karsto (grabu), kuomet gat-vėnės ėjo laidotuvij procesija. Minia šukavo "Lai gyvuoja Gari-baldi!" "Lai gyvuoja Francuzi-ja!" "Lai gyvuoja Belgija!"

Šitie šauksmai maišėsi su šauk-smais "Salin Vokietija!" "Salin Austrija!"

Rymas, sausio 7 d. Vokiečiai suareštavo ir laiko po stipria sar-gyba Belgijos primasą ir Malines antvyskupį, kardinolą Mercier, buk už tai, kad jis išleides į Bel-gijos dvasiskąjį atsiskaitimą, ku-riame sakoma, kad vienatinė tei-suota Belgijos valdžia yra Bel-gijos karalius ir žmonių atsto-vai.

Iš ištikimų šaltinių sužinota, kad popiežius Benediktas XV iš-siuntė protestą prieš kardinolo suareštavimą Vokietijos kaizeriui ir Austrijos ciesoriui. Proteste, tarp kit-ko, buk esą pasakyta, kad panašaus apsidėmimo su au-gštu bažnyčios valdininku nebuvo nuo pačių viduramžių laikų.

Geneva, sausio 6 d. Žinios, atėjusios čia iš Vokietijos, sako, kad vario kaina tenai labai pa-šoko augstyn. Vienas tonas (2,000 svarų) vario Vokietijoj da-bar kainuoja \$625.00. (Suviėny-tose Valstijose \$300.00 už toną vario skaitosi gera kaina).

Rymas, sausio 7 d. Italija pa-skyrė sausio 10 dieną, kaip ga-lutinį laiką, į kurį Turkija turi formaliskai Italijos atsipaštyti už incidentą (atsitikimą), pasitai-kiusį Hodeidoj. Italija reikalaus, kad anglų konsulas, kuris ta-po turkų paimtas įjėga iš Itali-jos konsulato, būtų paleistas ir sugrąžintas, kad prasikaltusieji turkų valdžios valdininkai būtų tinkamai už tai nubausti ir kad kariskas salutas būtų atiduotas italų vėliavai.

Italija pabriežia, kad jeigu Turkija to nepadarys, tai ji tu-rės prisiminti susitikti su negei-tinomis pasekmėmis.

Toks Italijos reikalavimas yra ultimatumu, iš kurio yra tik du išėjimai: arba jį išpildyti, arba stoti karėn.

Londonas, sausio 7 d. Rusų kavalerija pavijo bėgančių ro-tacij turkiską korpusą, kurį patiko nelaimė prieš keletą dienų. Olta klonų rusai užpuolė bėgančius turkus ir, sulyg pranešimų, pa-darė jiems didelius nuostolius. Į tvirtovę Kars rusai parsivedė šešis tukstantius belaisvėn pa-imtų turkų.

Dabar paaiškinama, kokiū bu-du turkus patiko didelė nelaimė, laike kurios jie nustojo beveik pilnų dviejų korpusų kariūme-nės. Turkai užklupo ant pulkų priešakinį rusiškų sargybų. Šie pulkai po mušo pradėjo greitai trauktis atgal. Išrodė, kad rusai yra sumušti ir tik skubinais iš-nešti savo sveiką kailį. Turkai pradėjo vyti. Tuom tarpu iš rusų pusės tas bėgimas, kaip pa-sirodė, buvo tik nuduotas, idant įtrauktai turkus blogon pozicijon. Turkai pasigavo ant tos mėš-keraitės, ir kuomet jie susipra-to, jau buvo pervėlu, nes pa-juto, kad rusai yra iš visų trijų pusių juos apsupę ir netrukus užkrito jiems kelią ir iš užpa-likės. Visas korpusas turėjo pa-siduoti.

Sofija, sausio 8 d. Žinios, at-ėjusios čia iš Konstantinopolio, praneša, kad dalykų stovis Tur-kijos sostinėj esąs labai pavojin-gas. Bijomasi, kad gali kilti vietinių gyventojų riaušės, kurių valdžia negalės sukontroliuoti. Valdžios archyvai tapo supokuoti ir dalis jų jau išsiusta į sau-gesnes vietas. Padaryta pris-rušimai ir pervažimui valdžios iždo, ir traukinių liokomotivos stovi po garu dieną ir naktį, kad pavojingojo valandoj išvežti val-džios valdininkus į saugėsnę vie-tį. Adrianopolį pradėta ga-minyti vietų, kur, reikaliui esant, valdžia galėtų persikelti iš Kon-stantinopolio.

Londonas, sausio 8 d. Laik-raščio Morning Post korespon-dentas iš Paryžiaus praneša, kad jis turi privatiskas informacijas apie tai, buk Rumanijos valdžia jau susisėš su Suviėnytų Val-

stijų valdžia, prašydama jos, idant Amerikos ambasadoriai Berline ir Viennoj, reikalui esant, rūpintųsi Rumanijos reikalais Vokietijoj ir Austrijo-Vengrijoj.

Nuo savės korespondentas pri-dėda: "Tas gali parodyti tik vie-ną dalyką."

Londonas, sausio 8 d. Exper-tai apskaitiluoja, kad Lordas Kitchener, anglų karės ministė-ris, galės pastatyti ateinančių pa-vasarį daugiau milijono naujos kariūmenės, susidedančios iš liuosnorių.

Dabartinių laikų, sakoma, įvai-riuose laiviniuose punktuose la-vinasi arti milijono anglų liuos-norių. Ypatingai daug liuos-norių užsirašė nuo to laiko, kaip vokiški skraiduoliai užpuolė ir subombardavo tris Anglijos mies-tus. Anglų visuomenė pamatė tuomet, kad šita karė nėra juokai ir skaitlius naujų rekrutų zy-miai pradėjo eiti didyn.

Petrogradas, sausio 8 d. Rusų karės ofisas praneša, kad skait-lius turkiskų nelaisvių, paimtų Užkaukazij, perviršys 50,000. Tame skaitliuje yra keletas ge-nerolų ir daugelis kitų angstos rangos oficerų.

Senesni turkiskieji oficerai ver-čia visą bėdą už šitą karę ant Vokietijos. Jie sako, kad, nežiu-rint protesto turkiskų oficerų, vokiečiai Konstantinopolį pri-vertė turkų karės ofisą apskelbti karę Rusijai ir Anglijai.

Kaukazo armijos štabas išlei-do pranešimą, kuriame sakoma, kad turkai, idant prigėbėti lie-kanoms ro-jo korpuso, vėl pradė-jo energiską užpuolimą apelin-kėse Karaugan.

Londonas, sausio 8 d. Čia pra-nešama apie pasikabėjimą, kurį tulą laiką atgal turėjo fieldmar-shalas von Hindenburg su laik-raščio korespondentais. Tarp kit-ko jis pasakė šitaip:

"Net užėmimas Varšavos ir vi-sos Lenkijos iki Vislos upės jo-kiu budu nereikšty karės užbai-gimo. Rusai, sumušti ties Var-šava, gali pasitraukti ant Kievo linijos, nuo Kievo—į Maskvos li-niją ir toliau net iki Vladivo-stokui. Suprantama, kad mes negalime paskui juos eiti taip toli."

Jis toliau pranešė, kad, sulyg jo nuomonės, nuo lapkričio 13 dienos laike mušij Lenkijoj žu-vo mažiausiai 140,000 rusų, o apie 110,000 tapo paimta nelais-ven.

Savo keliu, sakė jis, nors da-bartinis vokiečių padėjimas esąs labai geras, bet negalima tikė-tis, kad rusai greitai būtų visiškai sulaužyti.

"Ar teisybė, kad taip daug tu-kančių rusų žuvo Mazur ežer-lybaloje?—pasiklausė korespon-dentai Hindenburg.

"Visai ne,—atsakė Hinden-burg.—Apie Tannenbergo nėra triktų, tai, pasiremintas viršmėn-baly, į kurias galima būtų įvyti rusus; jų didžiausios nuostolios te-na buvo paimtas belaisvėn."

Londonas, sausio 8 d. Karė tarp Italijos ir Turkijos reiskia karę prieš Vokietiją ir Austriją. Vokietija ir Austrija turėtų ar-ba duoti pamą Turkijai, arba atvirai nuo jos atsiskaiyti, nors Vokietija ją karėn įtraukė. Jer-gu Austrijai su Vokietija pris-eitu dar gelbėti Turkijai, tai jų jėgos dar labiau sumažėtų; to-udėl galima tikėtis, kad Vokietija su Austrija greičiaus mestų vi-sai Turkija. Bet tuomet užviltu Turkija galėtų iš Vokietijos tal-kininkės pavirsti į jos priešą ir stoti prieš Austriją ir Vokietiją.

Dalykų stovis, kaip matome, yra visai nepaprastas ir todėl ne-stebėtina, kad šis klausimas su-velkin didžiausį žingėdumą visoje Europoj. Nuo jo priklauso pa-krypinimas dalykų vienon, ar kito-n pusėn.

Kad Italijoj laukiamas svarbių permainų, tai jį tū nurodo ir ta aplinkybė, kad nuo perditos sa-vaitsės neįleidžiama per rubežių

į Šveicariją visų vyrų nuo 18 iki 40 metų.

Paryžius, sausio 9 d. Musiai išilgai visą frontą nuo Belgijos net iki Šveicarijos rubežiaus dan-gelį vietų išsivystė į ranka-ran-kan mušius.

Vokiečių pasipriešinimas yra atkaklus. Talkininkai stumiasi pirmyn žingsnis po žingsnio, bet nuostoliai yra dideli iš abiejų pusių.

Francuzų kariskas štabas pra-neša, kad daugelį vietų francu-zų artilerija paėmė viršų. Lom-baertzyde apeliokėsi ir prie Boisselle bei Reimsio talkininkai pasistumė pirmyn, bet Arras apeliokėse buvo priversti aplieisti tulą dalį tranšėjų.

Argonne distrikte vokiečiams pasisekė išdinamituoti tulas pir-tos linijos tranšėjas.

Geneva, Šveicarijoj, sausio 9 d. Pranešama, kad austrai su pagel-ba vokiečių pradėjo fortifikuoti liniją Birken-Meren-Bozen-Tren-te, kuri bėga išilgai Italijos ru-bežiaus.

Londonas, sausio 9 d. Laik-raščio Morning Post korespon-dentas iš Bucharesto, Rumanijos sostinės, praneša sekanciai:

"Rumanija mobilizuoja 750,000 kariūmenės; pusė šito skaitliaus priklauso prie reguliariškos ar-mijos. Rumanija yra pasiryžusi kirsti, net jeigu Italija ir nutar-tų karėn visai nesikisti."

Bucharestas, per Rymą, sausio 10 d. Rumanijos kariskasai ofi-sas skubiai organizuoja lignon-bčius ir lauko ambulancias. Dak-tarai ir gailestingos seseris yra skiriamos prie kariškų pulkų.

Visoj viešpatij daroma rekvizicija (priverstinas ėminas) dak-tariškų instrumentų, audėklų ir bandažų.

Petrogradas, sausio 10 d. Tur-kai, norėdami išliuosuoti liekanas Dešimtojo savo korpuso, stumė pirmyn Vienuoliktoji savo rezė-rvinį korpusą iš Erzerumo apie-linkų. Žinios vienok praneša, kad tas yra jau pervėlai ir rusai atmušinėja jo atakus su dideliais turkamų nuostoliais.

Rusų laivynas juodose jūrose neleidžia turkamų pervežti Už-kaukazin savo kariūmenės van-denen, o tas yra trumpiausias ir pigiausias kelias. Todėl turkai bus priversti traukti kariūmenę iš Van distrikto, kur paprastai ir taikos laiku stovi nuolatai vienas korpusas kariūmenės.

Berlinas, sausio 10 d. Oficialis presos biuras šiadien išleido se-kancia žinią:

"Tyrinėjamai parodo, kad De-vintojo korpuso distrikte, Ham-burge, yra 200,000 neįlavintos landštumo kariūmenės. Kadangi Vokietija turi 24 korpusų dis-brikty, tai, pasiremintas viršmėn-baly, į kurias galima būtų įvyti rusus; jų didžiausios nuostolios te-na buvo paimtas belaisvėn."

Londonas, sausio 10 d. Nese-kai francuzų sunkioji artilerija subombardavo geležinkelio sto-ją prie Altkirch, Elzase, su tikslu, idant atkirsti keliją vokiečių ka-riūmenei, kuri skubino į pagelbą prie Steinbach.

Su pagelba aviatorių (lakuų) kurie nurodino vietas, francu-zų artilerija sunaikino geležinke-lio tiltą per upę Ill. Netoli Hirzbach du vokiečių kariskie traukiniai su rezervomis tapo su-nauzyti.

Paryžiaus laikraštis Matin sa-ko, kad jau netoli toj diena, ku-da vokiečių geležinkeliai Elzase ant kairiojo upės Reimo krant-bus sunaikinti ir vokiečiai bu-ri riversti Reiną ginti be geležin-kelių pagelbos.

Rio de Janeiro, Brazilijoj, sau-sio 10 d. Čia buvo išsiplatine-ganeas buk anglų skraiduolai Invincible sutiko vokiškąjį skrai-

tuolį Von der Tann netoli Per-nambuco ir nuskandino jį su apie 900 jurevių.

Iki šiolei Havaso telegrafiskoji agentura negavo jokio patviri-nimo apie minėtą mušį. Brazilio-s laivyno valdininkai mena, kad gandas buvęs neteisingas.

Londonas, sausio 11 d. Čia kalbama, kad kuomet pasiklausta Anglijos karės ministerio Lordo Kitchener, kuomet šita karė pa-sibaigs, jis atsakė:

"Kada ji pasibaigs, aš nežinau, bet aš žinau, kada ji prasidės—tas bus gegužio mėnesys."

Iš šito atsakymo išvedama, kad laike žiemos talkininkai ne-mėgins šturmuoti vokiečių ir pa-siganėdins tik laikmu dabar už-imty poziciję. Tuom tarpu jie sutrauks didesnes kariūmenės jie-gas ir iki vasarai sustiprins ge-lėžinį ratą aplink vokiečius taip, kad, pradėjus spausti ant vokie-čių iš visų pusių, ant sykio jų pasipriešinimą sulaužyti.

Londonas, sausio 11 d. Tarp Londono gyventojų auga vis di-desnis įsitikinimas, kad Ruman-ija ilgai nesvyruos ir netrukus pri-sijungs prie kovos.

Prisidėjus Rumanijai, rusai sa-vo kairijį sparną prailgintų iš Ga-licijos per Bukoviną, Rumaniją ir Serbiją net iki Adriatikų jurių ir Austrija tuomet būtų apsupta pakraščiu iš rytų ir pietų.

Kaip prieš Turkijos įsimaišy-mą karėn ėjo nesiliaujantis gan-das, taip dabar toki gandai eina apie Rumaniją ir Italiją. Fran-cuzų ir Anglijų yra stiprus įsitikinimas, kad šios dvi vieš-patijos ilgai negalės laikytis nuo-saliai.

Paryžius, sausio 11 d. Havaso telegrafiskoji agentura praneša, kad tuzinas vokiškų orlaivių bom-bardavo iš oro miestą Dunkirk ir jo apeliokė. Lakunai numetė 30 bombų, bet nuostoliai buvo menki.

Rymas, sausio 11 d. Žinios, atėinančios iš Konstantinopolio, nurodo, kad bombardavimas Dar-danėlių fortų padarė dikčiai tiems fortams nuostolių. Kon-stantinopolį auga baimė, kad galų-galė anglo-francuzų laivy-naus persilėps per Dardanėlių su-maungą ir tuomet miestas Kon-stantinopolis pasilikis jų malonei. Jeigu tas atsitiktų, tai bijomasi, kad turkai, iš desperacijos, nesu-rengtų mieste krikščionių skerdy-nės.

Londonas, sausio 11 d. Nors laikas, kurį Italija paskyrė Tur-kijos atsipašymui už Hodeidos incidentą (atsitikimą), jau pasi-baigė, bet Londone dar nėra jo-kių žinių sulyg 10, ką mano Ita-lijos valdžia toliau daryti.

Čia menama, kad Italijos vy-driausybė nesiiskubina labai, idant išsivengs nužirėjimo, kad Italija įsieško priekabių.

Petrogradas, sausio 12 d. Pri-vatiskos žinios, atėinančios iš Varšavos, sako, kad miestas Plock, ant upės Vislos, tapo vo-kiečių užimtas po to, kaip visa dalis miesto buvo sunaikinta. Oficialiskos patvirtinimo šios ži-nios nėra, bet karės ofise buk pa-sakyta, kad Plockas yra šiom tarpu nesvarbus rusų planams.

Paryžius, sausio 12 d. Fran-cuzų prezidentas Poincare vėl atlanė talkininku armijos frontą Belgijoj. Ji lydejo kelionėj mi-nisteris laivyno, Victor Aug-agneur.

Paryžius, sausio 12 d. Žinia iš Atėnų, Grekijoj, praneša, kad padėjimas greku Mažosio Azijos-as desperatiskos. Turkai dau-vo grekų krautuves, rusus grekus per prievartą išsiveržė iš grekė-nis moterimis.

Sidonijoj kolonas grekų tano azmuša gatvėse, o Smyrnoj da-

lykų šėvis yra taip blogas, kad bijojasi skerdynių.

Grekija yra labai visu tuom susirūpinusi, ir jos santykiai su Turkija labai įtempti.

Londonas, sausio 12 d. William L. Griffith, sekretorius prie lordo augštojo komisijonieriaus, davė spaudai pranešimą, kuriame jis sako:

"Laikė paskutinių kelių savaitų Anglijos orderiai, duoti Kanadai, išnešė tarp \$25,000,000 ir \$30,000,000. Francūzija ir Rusija davė taipgi didelius orderius Kanadai."

Londonas, sausio 12 d. "Belgų karalius Albertas perėitą nedėdienį praleido ketetą valandų prie lopetos, kasdamas transjėjas sykiu su kitais belaisviais." Taip rašo vienas belgas laisvė į savo šeimyną, kuri dabar yra Londone.

IS AMERIKOS.

BRANGUS ABROZDAS.

New York. Ralstono galerijoje perėitą savaitę likosi parduotas senas teploirius Reinbrando nupeiotas abrozdas, perstatantis "Jauną Samsoną." Už abrozdą užmokėta \$250,000.

PANAMOS PARODOS ATIDARYMAS.

San Francisco, Cal. Vasario 20 d. čia bus atidaryta tarptautiška paroda, parengta paminėti oficialio Panamos kanalo atidarymo. Parodoj, žinoma, dalyvaus visos valstijos; kiekviena turės savo paviljoną. Paroda galėbus taip pat, kaip norėta, nes nuo dalyvavimo parodoj vedančias kare tautas karė sulaukys. Pradžioj karės Francūzija parodos rengėjams pranešė, kad karės jos nuo dalyvavimo parodoj nesulaukys, bet ar ir dabar ji dar laikosi tos nuomonės ir ar priėmė savo parodos skyrių, nežinia.

BRANGESNĖ DUONA.

Denver, Colo. Čionykščiai duonkepiai garsina, jog pabrangus miltams, jie turės pakelti duonos kainas nuo 5 ant 6 centų, arba kepti mažesnius kepalėlius. Tą patį mano padaryti taipgi duonkepiai Philadelphiaj ir Cincinnati, o paskui tą patį padarys ir kituose miestuose.

PAČTO TAUPOMOSIOS KASOS.

Washington, D. C. Europoj pačto taupomosios kasos nuo senai yra, bet Amerikoje jos nesenai tapo įvestos, bet ir čia jos randa vis didesnį žmonių užsitikėjimą. Iki šiol į pačto kasas įdėta jau \$60,000,000, nors depozitoriai nuo depozitų gauna tik 2% palūkanų. Pinigai, padėti į pačto kasas buvo perduoti valstijos bankams.

EXPLOZIJA POŽEMINIO GELEŽINKELIO TUNELYJ.

New York. Požeminio geležinkelio tunelį tarp Broadway ir 50-tos gat. atsitiko eksplozija, nuo kurios užsidėgė traukinis, o nuo to ugnis išsplatino po visą tunelį. Persigandę važinetojai susyk pradėjo veržtis ir daug žmonių sumyniota prie išėjimo. Pavojingai apdeginta arba apsvaiginta ir aptroškinta nuo dūmų ir smalkių yra apie 200 žmonių, kuriuos į ligonines augabenta, bet, kaip manoma, ne vienas bus galima nuo miries išgelbėti. Nelaimė ta sulaukė traukinių bėgiojimą tunelyj nuo Bronx iki Brooklyn.

PANAMOS KANALAS NETINKA DIDELIEMS LAIVAMS.

Washington, D. C. Gubernatoriaus Panamos kanalo juostos, pulkininkas George W. Goethals, nukasęs kanalą, pranešė karės ministerijai, jog kanalas netinka didelių karščių laivų plaukimui, ypač iš jo negali naudotis milžiniškieji dreadnoughtai, nes neturi reikalingo gilumo; jis tinka vien prekių laivams. Bet gi ji dirb ypač karščiems tikslams.

PAVOGĖ VYRO DOVANAS.

St. Louis, Mo. Vasarinuose namuose ant farmos Grandview pačai milijonierio alaus leidėjo Bush pavogė auksinius papuošimus jos vyro jai dovanotas. Vertė pavogė daiktų yra \$14,000.

PAČTO PELNAS.

Washington, D. C. Pereituose netuose Amerikos pačtas, nors jo negalima paveikslu statyti kitoms civilizotoms tautoms, turėjo \$287,934,505 (1913 metuose pelno turėjo tik \$266,619,525) pelno, taigi įplaukimai pasididino \$21,315,040 arba 7.99%. Pasididino ypač siuntinėjimas pundių; jį dvi savaitės spalio 1913 m. 50 Amerikos miestų pasiūsta 10,935,641 punda, o per dvi savaites balandžio 1914 metu pasiūsta daugiau negu dvigubai, nes 26,884,944 punda. Persiuntimas pundių sumažėjo nuo 10c už punda ant 5c.

KANDIDATUOS PREZIDENTO VIETAI.

Cleveland, O. Nors prezidento rinkimai dar toli, bet republikonai jį tą vietą bruka jau savo kandidata, buvusį Suvienytų Valstijų ambasadorių Francūzijoje Myroną F. Herrick. Suskaldyta Roosevelto republikonų partija vėl susitaikė ir kruvon suėjo, todėl tikimasi, kad sekantįjį rinkimuose republikonai laimės, nes daugumą gyventojų ypač neužganėdina Bryano vedami užsienų reikalai.

PAGELBA BEDARBIAUS.

Kenosha, Wis. Miesto valdžia parengė čia valgio produktų pardavimo vietas. Jos yra po priežiūra miesto valdininkų. Iš jų neturinti darbo darbininkai, nors neturėtų nei cento, gali gauti valgių produktus sau ir šeimynai. Nuo jų riekalaujama, kad prirėkūs, jie stotų miesto carban ir atidirbtų už paimtus produktus.

DIDELI UŽRAŠAI.

New York. Čionykščiam palikui teisme tapo atidarytas testamentas neseniai mirusios milijonierės Grace Hadley Dodge, kuri užrašė \$1,200,000 labdaringsoms mokykloms ir bažnyčioms. Visi jos palikimai siekia apie 2 milijonų doliarų.

PAKVAISULIO DARBAS.

St. Johnsbury, Vt. Gavęs netikėtai proto sumaišymą, fermerio Charles Wheaton bernas I. D. London užmušė drauge su juo. Dirbusį kitą berną Wall Lane ir fermerio moterį, o paskui ir pats nusizūdė.

ANALFABETISKUMAS AMERIKOJE.

Washington, D. C. Pagarsintose dabar statistikos žinios praneša, kad Suvienytose Valstijose iš kiekvieno tūkstančio vaikų nuo 10—15 metų amžiaus vos 15 nemoka rašyti ir skaityti. Tas reikiška, kad tik 1½ nuošimčio yra bemoksliai. Daugiausia tokių bemokslų yra pietinėse valstijose, kaip Louisiana, South Carolina, Alabama ir t.t., kur yra didikai negrų.

KAIP ŽYDAI ŠELPIA SAVUS.

Philadelphia, Pa. Philadelphiaj žydų susirinkime tapo surinkta daugiausiai negu \$20,000 šelpinai nuo karės nukentėjusių žydų.

PREKIŲ IŠVEŽIMAS IR PARSIVEŽIMAS.

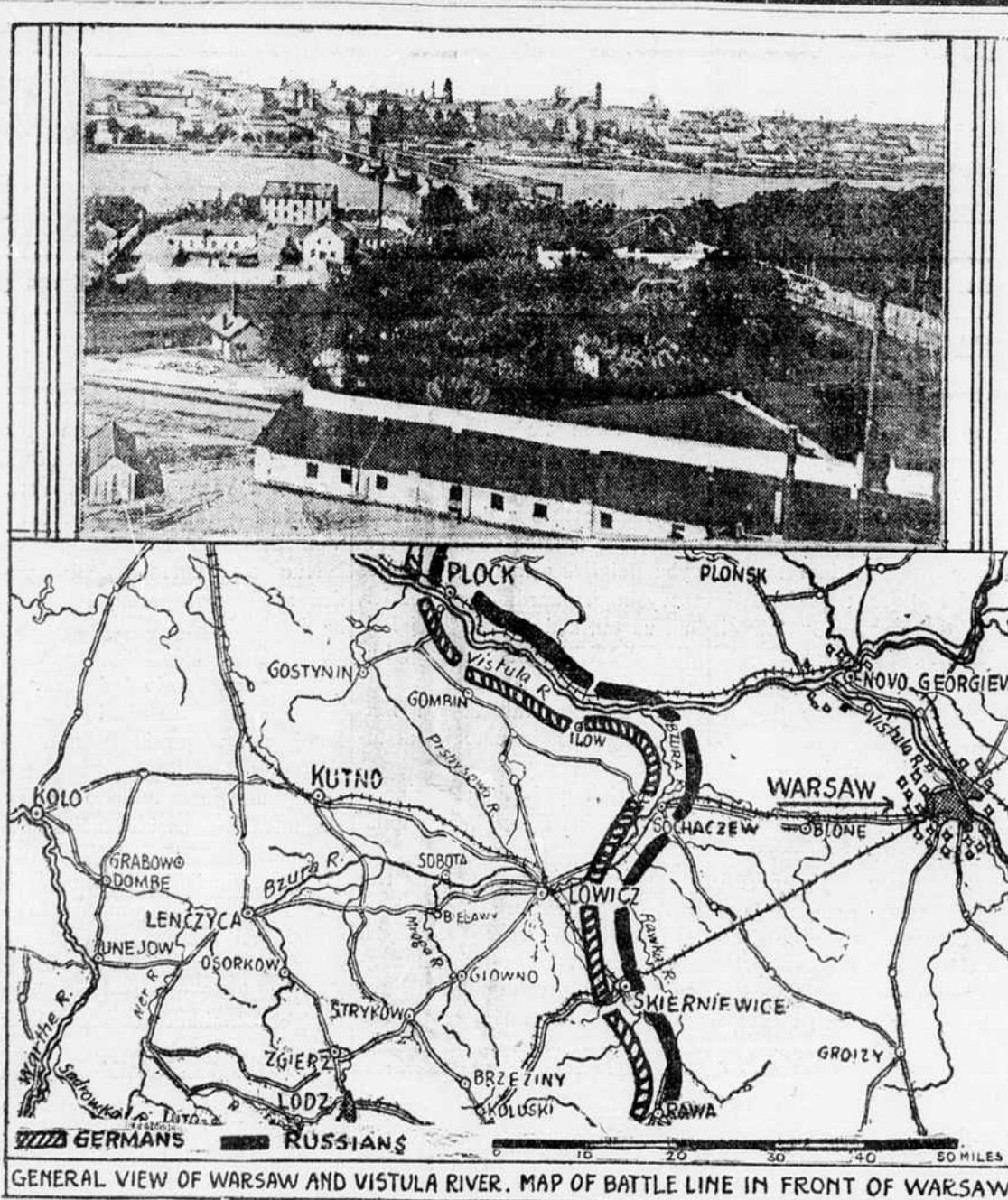
Washington, D. C. Vaizbos ministerija pagarsino, jog gruodžio mėnesį iš Suvienytų Valstijų svetūr išgabenta prekių ant \$110,000,000 daugiau, negu parsigabenta iš svetūr.

SILTINĖS.

Gary, Ind. Smarkiai čia pradėjo siausti šiltinės, kuriomis žmonės užsikrečia nuo pieno. Iki šiol apsirgo 50 žmonių. Daktarai pataria negerti ir nevalgyti žaliu pieno, bet vartoti vien pervirintą.

ANGLIJA NESUTINKA SU AMERIKOS PAŽIUROMIS.

Washington, D. C. Suvienytų Valstijų valdžia, verčiama laivų savininkų ir eksportierių, pakėlė protestą prieš Angliją, kuri ant jurių sulaukinėja Amerikos prekių laivus, plaukiančius į neutralių kraštų portus; laivus tuos gabena į savo portus ir ten įveda kontrabandos. Amerikos valdžia žadėjo paskirti savo komisiorius prižiūrėti išplaukiančių laivų priekrovimą ir vežti karės kontrabandos neleist. Anglija vienok tuom nepasiganėdina, matyt neužsitiki Amerikos valdžios komisioriams; ji reikalauja, kad

GENERAL VIEW OF WARSAW AND VISTULA RIVER. MAP OF BATTLE LINE IN FRONT OF WARSAW

PRIE MUŠIŲ RYTUOSE.

Viršuje: Vaizdelis Varšavos su tiltu per Vistulą. Apačioj: Linija mušio fronto prieš Varšavą, prie kurios vokiečiai visomis įjėgomis veržiasi.

ant kiekvieno laivo būtų valdžios komisiorius, kuris turėtų daboti, kad per visą kelionę plaukianti laivai ir jūre kontribandos patintų negalėti, nes kaip pasirodo, vokiečių vedami ir po amerikoniška vėliava laivai paima jūre kontribandą, gabena į neutralių kraštų portus, o iš ten į Vokietiją patenka. Todėl Anglija negalinti išsižadėti savo tiesų sulaukinėti Amerikos laivus, kad galima būtų persitirti, ar jie negabena karės kontribandos.

Dabar vėl Anglijos kariški laivai ant jurių, prie Orkney salų, sulaukė Amerikos prekių laivą Denver, kuris Bremeną gabeno medvilnę. Laivo savininkai tvirtina, jog prie laivo priekrovimo buvo atstovas Anglijos konsulis ir buk, apat 7,000 bolų medvilnės, daugiau nieko sulaukytas. Laivas neturėjo, bet Anglijos valdžia mano, kad jis ant jurių paimė ir vario siuntinį, o varis reikalingas darymui lūkstų patromams, todėl Vokietijoj jis labai pabrango: už toną vario moka \$625, o Amerikoje jį galima gauti už pusę tos kainos. Anglija varį laiko už karės kontribandą, todėl ji siuntinių neleidžia gabenti nei į neutralius, rubežiuojančius su Vokietija kraštus. Anglija Vokietijon ir medvilnės leisti nenori, nes vokiečiai iš jos gali pasidirbti sprogtančią medvilnę, taigi sprogtančią medvilnę, tokio jau stiprumo, kaip ir dinamitas.

IS DARBO LAUKO.

Wheeling, W. V. Angliškųjų laikraščiai rašo apie nepaprastą darbų pagerėjimą šioje vietoje. Rašoma, kad tuzinis didelių dirbtuvių pradėję įsinaudo dirbti ir kad kitose didelėse dirbtuvėse darbai prasidėję bėgyje sekantių dviejų savaitų. Sulys pranešimų, 10,000 naujų darbininkų bus priimta darban. Tarp dirbtuvių, kuriose darbai, sulys pranešimo, pagerėję, pažymima La Belle dirbtuvė, Laughlin dirbtuvė prie Martin's Ferry ir dvejose American Sheet and Tin Plate Company dirbtuvėse, kuriose dirbą 3000 vyrų. Pollack Stogie dirbtuvėn sugrįžę prie darbo 200 darbininkų ir dar 400 daugiau turi šioje savaitėje grįžti.

Stamping Kompanija priėmusi atgal 500 darbininkų. American Sheet and Tin Plate Kompanijos valdžia žadėjo paskirti savo komisiorius prižiūrėti išplaukiančių laivų priekrovimą ir vežti karės kontrabandos neleist. Anglija vienok tuom nepasiganėdina, matyt neužsitiki Amerikos valdžios komisioriams; ji reikalauja, kad

ti prie United States Steel Company ir užlaikanti 500 darbininkų, neužlgo taip pat pradės dirbti. Taip rašo angliškųjų laikraščiai. Jeigu šiame pranešime būtų kas nors klaidinga, tai prašome vietinių "Lietuvos" skaitytojų duoti apie tai žinių laikraščiai.

Ravensdale, Wash. Darbai čia silpnai. Esančios čia angliškų kasyklų dirba tik po 3—4 dienas į savaitę.

IS VISUR.

Varšavoj, ant vienos senmiesčio gatvės tapo suimtas nemokantis lenkiškai kaimiečių drabužiuose 13 metų vaikas. Pasirodė, kad tasai vaikas yra vokiečių kariūnės šnipas. Tokių vaikų šnipų (skautų) vokieškoj kariūnėj yra daug. Lenkijoj, Varšavos, Lowicz, Sochaczewo ir Grajewo pavietuose rusai pagavo 30 tokių tarnaujančių vokieškoj kariūnėj vaikų šnipų.

Vokietijoj, mieste Muenster, pasimirė vienas iš geriausių ir eniausiu fizikų, profesorius Wilhelm Hittorf, išgyvenęs suviršum 90 metų.

Nors karę vedančioms Europos tautoms truksta mėsos, bet Australijos portuose pirmoj lapkričio pusėj buvo: 1,625 tonai sviesto, 39,000 jautėjų, 950,000 avišnos šmottų ir 80,000 skrynų triušų (kralikų). Produktų ty, dėl laivų stokos, išvežti negalima, nors Europoj jie būtų labai reikalingi.

Francūzas gydytojas Dr-as Pougnet pagarsino, jog ultravioletiniai šviesos spinduliai pasekmingai gydo visas ligas, kokias nuo drėgnumo gauna kareiviai transjėjose. Tai išpultų, kad tie spinduliai geriau už visus stebuklingus patentuotus vaistus gydo ir reumatizmą.

Lapkričio 26 d. (senojų kalendoriaus) dieną pasimirė Petrograde Rusijos apšviestos ministeris L. A. Kasso. Jo veikimai skaudžiai pajuto ypač teisių lauktelėtas universitetuose ir mokyklose ne rusų apgyventuose Rusijos kraštuose. Ar jau mirus švietimo darbas Rusijoj eis gerresniais keliais, dabar išpėti negalima.

Suvalkų šelpimo nukentėjusių nuo karės komitetas atsiųs vokiečių išsivė veik visų gyvulių su reikalavimu atsiųsti 100,000 rublių ir vagonų drabužių nukentėjusiems nuo karės suvalkų gubernijos gyventojams.

Per Vilnių išgabeno į rytus tukstantį vokiečių civilistų ir daug vaikų iš Prūsų Lietuvos. Visi tie išsiųstieji kalba lietuviškai, taigi jie yra lietuviai.

Iš Varšavos piliečių šelpimo komiteto pasitraukė visi 4 žydai. Matyt žydus neužganėdina aukų dalinimas. Tam komitetui renka aukas ir Lietuvoj.

Iš Lietuvos.

PAAISTRYS.

Spalio 29 d. pašventinta liaudies mokykla, dėl kurios daug yra pasidarbavęs vietos kun. Tilytis. Jo ruošėnų paastriečiai vietoj medienos mokyklos susilaukė murinės. Įsteigtojų mokyklon paskirtas buvo mokytojas, tiklų Panevėžio seminariją baigęs, kurs nei žodžio lietuviškai nekalbėjo. Jis dabar pašauktas kariūnėn. Jo vieton atvažiavo kitas, ir-gi nemokąs lietuviškai. Dabar daugeliui vaikų prisirinkus, antrojo mokytojas priedermes atlieka vietos vargonininkas, kuris ir lietuviškai gal kiek vaikus pamokys.

SIMNAS.

Simnų apskr. Vokiečių kariūnėnė čia stovėjo keliolika dienų. Čia buvęs, didelis mušis, kurio pasekmės, kaip mieste, taip ir apielinkėse, aiškiai žymu: krautuvės išdraskytos, bažnyčia ir keliolika namų apdraskyta, kiti sugedinti, kaimuose grabės iškasintos, kai-kurių ukininkų triobos tapo degintos, nekalbant jau apie tai, kad reto kluonas pasiliko pustūstas, kitų išstūstas visai. O kiek laisvųjų suvalgyta, kiek skilandžių nukabinta, vištelių, ančių iškepta, kiek tvorų dumais paleista—nesuskaitysi!

Pats miestelis išrodo lyg apmirus, —gyvumo jokio. Uždariusi girtybės įstaigas, butinas reikalas pasirūpinti arbatamiais, kurių čia visai nėra.

Vilkiškio apskr.

Sios apielinkės gyventojai ne tik ką turėjo maitinti vokiečių kariūnėn, bet dar jiems ir pinigų turėjo sumesti. Taip, Rumokelių kaimas, varu spiriamas, sumetė 47 rub. Iš Dedvyžių dvaro šeimyninės atėmė 25 rub. Iš beturtės moteriškos Varuoginienės atėmė paskutinius pinigų, kiaušė ir linus. Iš Rementiškių ir Dedvyžių dvarų vokiečiai išsivė veik visų gyvulių. Vietomis čia matyti daug triobų sulaužytų, o tvorų niekur nėra. Yra

nemaza "brolių kapų." Žmonės čia labai sirgę pradėjo. Trumpu laiku, vien tik Rementiškių dvare mirė 9 žmonės.

PILVIŠKIAI.

Traktieriaus ir aludėnis išnykus atsirado daug arbatinių. Pirmiaus daugumas vyrų iki sutemus prie stiklo degtinės, alaus laiką gaidavo. Dabar jų vietoje moterėlės geria arbatos ir ramiai šnekučiuoja, o vyrai, negaudami degtinės, skubina namo. Tai sulaukėme laiko, kad vyrai už moteris grįžtų namo grįžta.

VILNIUS.

Magnus Kazėnas, kuris atveža kaip politikos nusikaltėlis Vilniaus kalėjimui, buvo suimtas lapkričio 17 d. Suomijoje (Finlandijoje), grįžtant jam iš Belgijos; pirmiau gyveno jis Amerikoje. Kaltinamas jis, sakęs 1905 m. prakalbas Pa-svalyje (Panev. apskr.). Bylą jo apsimęs ginti adv. J. Vileišis.

KAUNO GUB.

Vilniaus Mokslo apygarda skelbia Kauno gub. mokytojams, kad 1915 m. pridedų mokytojams, istarnavusiems 10 metų, dėlei karės nebusių. Jie bus duodami (po 80 rub.) tik tiems, kurie istarnavo 20 metų.

ŠIAULIAI.

Šiais karės metais Šiaulių gyvenimas daug kuo atsimainė. Daug naujų žmonių perėjo—daug gerų sumanymų liko tikrai sumanymai. Išaugo nauji reikalai naujoje dirvoje.

Dramos-muzikos-dainos "Varpo" dr-jos butas tapo kaip kokia labdarų įstaiga. Karės pradžioje "Varpo" bute apsigyveno iš Kauno atvažiavusių mažų vaikų prieglauda. Neseniai išsikėlus iš "Varpo" prie-glauda, buvo kaip kas bekalbės apie surengimą kokio vakarėlio, bet "Varpo" valdyba nesutiko rengti vakaro: nepatogu busi juokauti ir linksmintis, kuomet iš karės lauko čia-pat girdėti kanuolių dundėjimas. Vakarais atidėta. Neilgai trukus, pradėjo nauji gyventojai rasti. Tie gyventojai—tai prūsų belaisviai, kurių "Varpe" gyveno kelios partijos. Visi lietuviai visokio amžiaus, sako, kad iš jų paėmė visą turtą ir jie patį kur tai vežami, bet kur—nežino. Iš administracijos gauta leidimas sušelpi praivius belaisvius; taigi, kiek galima, jie ir šelpiami šiltu vandeniu, užkandžiu.

Čia vėl "Varpo" salėje susirinkę moteris skirsto surinktuosius daiktus. Aukos renka Šiaulių miesto komitetas dėl karės nukentėjusiems šelpi. Lapkričio 27 d. buvo paskirta pirmoji diena aukoms rinkti. Rinkama buvo ir paskiau. Komiteto nariai pasiskirstė, kas kurią miesto dalį turi aplankyti. Apškrityta, surinkta daug šiltų drabužių ir gražių skalbinių. Yra surinkta ir pinigų; apie tai gal praneš, kas arčiau dalyko stovi.

Surinktosios aukos bus skiriamos ten, kur bus labiau reikalinga. Taigi, būtų labai gerai, kad tą dalyką, kur ir kam jas siųsti, greičiau paaiškintų mums atstovai, kurie apvažinėjo dėl karės nukentėjusių vietos.

MAZEIKIAI.

Žmonės kiti nepatenkinti, kad "Saulės" mokykloje nemokina lietuvių kalbos, nei rašybos; nors mokytojai—esą lietuviai... Pirmiau, kolei viena mokytoja buvusi, mokiniai kiek ir lietuvių kalbos. Sako, cerkvinėje mokykloje, nors mokytojai ir ne lietuviai, mokina lietuvių kalbos norinčius.

RADVILIŠKIS.

Stotyje matyti, kad važiuojantieji kareiviai mėgsta skaityti laikraščius ir telegramas... Daugelis yra ir lietuvių, kurie skaito lietuviškus laikraščius... Kiti gi tariasi, kaip gaus alučių. Šiauliuose esą galima gauti gero naminio pas kokią bobelę—žgorsiaus moka 11 kap. Kaip linksmybės nenori užmiršti...

PABIRŽENAI.

Pabiržėnų valstiaus sueiga pasiskyrė nukentėjusiems dėl karės Kauno gub. gyventojams 500 rub. "Raud. Kryž." 500 rub. ir vietos komitetui šiltnams drabužiams rinkti 50 rub. Prieš tati sueiga pasky-

rusi buvo dar 500 rub. kareivių šeimynoms šelpi. Pinigai pasiųsti gubernatoriui.

Vietinis Budbergia krasos viršininkas buvo taip gyventojams įgrišęs, kad jie turėjo skustis apygardos viršininkui ir tik prie skundo prisidėjus dvarininkams, krasos viršininkas tapo perkeltas į Mintaują su paauštinimu.

Iš 14-kos šio valstiaus prad. mokyklų pašaukta kariūnėn 8 mokytojai. Dauguma mokyklų užde-ryta iki pargrįžtant mokytojams iš karės.

KELMĖ.

Rasinių apskr.

Visu keliu tarp Tauragės ir Šiaulių gabenai iš Prūsų suimtuosius gyvulius—karves ir arklius. Sako jų esą išviso apie keli tūkstančiai galvų.

Nesant iš ko maitinti, valdžia skirsto juos po dvarus ir sodžius, kas prisima, mokėdama užtat po 6 rub. Be to valdžios leista yra apmainyti prūsų karves ant musikių, kad tik būtų vieno svarumo. Žmonėms tai didelės patogumas, nes gali tokiu būdu įgyti veislinių karvių: prūsų karvės—visos gerų veislių, tik dabar bado prityrusios sublogo, kiti gi pienas perdegę.

METELIAI.

Sėnų apskr.

Metelių bažnytkiemis tarpe dviejų milžinių ežerų ir miškų meteliečiams buvo tikra tvirtovė. Čia vokiečių mate, tik keli žmonės ir tik sumanymų liko tikrai sumanymai. Išaugo nauji reikalai naujoje dirvoje.

Žmonėms labai tamsūs; keli skaito "Salt." ir "Viltį." kitokių laikraščių retai kas yra matęs. Klebono rupeščių čia įsikūrę "Žibury," "Blaihybė" užlaikomas knygnas. Apie karę, žmonės sužino iš davatėlių, kurios nugirdė ką iš "Saltinio," pasakoja su savo priedais. Jokio ženklo, kad karė buvo—nematyti, bet baimės daugiau, kaip kitur: dauguma savo brangesnius daiktus sukasė į žemę. Suval buvo čionai girdėti visą laiką, kaip tik vokiečiai atėjo Suvalkijon, žmonės tat ir-gi pusėtinai gaudino.

SVENTEŽERIS.

Sėnų apskr.

Tasai bažnytkaimis stovi tarpe Sėrių ir Lazdijų. Vokiečiai čionai nieko nesudėdino, nes mišų nebuvo, tik apkraustė žmonių pašarą, valgi. Rašinėje nieko nedarė, nors valstiaus "ponai" ir buvo pabėgę. Kitokių "baikų" neatsitiko, nes nelgrabų iškastų, nei šiaip nieko panašaus nesimato. Bet, sako, ir iš čionai žmonės buvę kiti net Užnemunėje atsidūrę.

— Lietuvos žinios —

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS SO. OMAHA, NEBR.

Eglaitė. Kalėdų dieną čia buvo parengta eglaitė mažiems vaikams. Žmonijų prisirinko apie 50. Vaikų susirinko apie kokia 50. Vakarėlyje prasidėjo vaikų žaidimai. Susstatė vaikučius apie eglaitę šokti "aguonėlę," bet pasirodė, kad "aguonėlės" jie nemoka. Pradėjo mokinti, bet vaikučiai, niekuomet nematę "aguonėlių" negalėjo čia pat ant greitųjų išmokti. Po žaislų buvo pagiedotas amerikoniškasis himnas. Paskui vaikai gavo dovanoms saldainių.

Sisai vakaras neapsiejo be svajinančių gėrimų. Daugelis vyrų buvo traukiami prie baro. Tame, kiek teko pastebėti "darbavosi" mums moterėlės, džiaugiamosi, kad tuom rengėms "biznį padaro." Po vakarui teko girdėti ruožinų išsėvų pusę už tokį priverstiną traukimą prie baro. Nevienas buvo tuom pasipiktinęs. Istiesų, ne-labai nei gražus yra toksai pasielgimas.

IS DU BOIS, PA.

Pradėjo rūpintis aukų rinkimu. Vietos lietuviai jau pradėjo rūpintis nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje. Vietinės keturios organizacijos: Saldžiausios Sirdies Viešpaties Jėzaus Dr-ja, Sv. Jurgio Dr-ja, Vytauto Dr-ja ir Neprigul-

mingas Klūbas išrinko po 2 atstovų, kurių priederme yra pasirašyti, kad būtų sutvarkyta visa kas susijusi su gelbėjimu nukentėjusių nuo karės lietuvių. Gruodžio 28 d. išrinktieji atstovai laikė susirinkimą. Atstovų komitetas savo valdybą išrinko: pirmininkas—A. Akromavičius, rast.—A. Kardisauka ir izd.—A. Juskevičius. Ankarinkniai—A. Kardisauka, J. Abramavičius, E. Stankevičius, S. Ribinskas, D. Stankevičius ir J. Bagdžiūnas. Organų likos paskirta "Lietuva".

Ant. Kardisaukas, sek.

IS AMSTERDAM, N. Y.

Vakaras. Šausio 3 d. šių metų merginų "Birutės" Klūbas atvaidino bažnytinėje svetainėje viena-veiksmį spektaklį "Pirmutinis Bažnyčia". Žinoma, kad, pradžia paprastai visuomet sunki, ir todėl vaidintojams negalima statyti kokių nors ypatingų reikalavimų. Tačiau, be abejonės, galės išsilaikyti. Apart vaidinimo, buvo dar deklamacijų. Deklamavo p-lės M. Cepaitė, V. Urbšutė ir E. Smalčiūnaitė; atlikta neblogo. P-lė J. Dovmonaitė deklamavo monologą, kuris publikai patiko. P. A. Čiplutė ir J. Strikulis giliai deklamavo dialogą. Ponas A. Čiplis deklamavo monologą, kuriomis smagiai prijuokė publiką. Buvo dar dainų. P-lės O. Gaskutė ir B. Dovmonaitė padainavo dainelę: "Ant krašto marių." Dvi mažytės mergaitės, p-lė Kiškutė ir Rakauskaitė, padainavo dvi dainelės, kurios publikai labai patiko. Užbaigiant vakarą, keturios mergaitės padainavo hymną "Lietuva, tėvyne mūsų." Tuomet užsibaigė programėlis. Kokiame tikslu eis vakaro pelnas, nežinia, nes apie tai nebuvo garsinta. Kitos draugijos rengia vakarus naudai nukentėjusių nuo karės lietuvių.

Ten buvęs.

IS PHILADELPHIA, P.A.

Koncertas. Suvažiavimas. Gruodžio 31 d. atsituvo parengtas SLA vietinės kuopos koncertas, kuriame dalyvavo lietuvių įžymiausi artistai: M. Petrauskas, P. Čiurlionis, p-lės M. ir L. Karužiūtės, taipgi M. Zazulak (pastarasis yra rusinas). Programos buvo labai ilgas ir gražus, ir artistai savo uždutį atliko puikiai. Bet apgalvėta, kad Philadelphia lietuvių labai neskaitylingai lanko panašius koncertus. Ši kartą susirinko vos tik apie porą šimtų. Nors koncertas rengiamas buvo su tikslu susilaukti lietuvių, nukentėjusių nuo karės, bet deja... regis, rengėjai turės pridėti dar iš savo kišenės lėšų padėginimui; tai apie susilaukimo nukentėjusių nei minties nėra. Philadelphia lietuvių reikėtų parauti iš gėdos už jų papročius. Į prakalbinčius ir tikrą vertę turinčius susirinkimus nesilankoma. Jei pasakai kam, kad bus koncertas, arba taip geresnis vaidinimas, tai dažnai paklausia tavęs: "O išsigerti tenai ar bus?" Jei pasakai, kad nėra, tai lik sveiks su Philadelphia publika.

Gruodžio mėnesio pabaigoje atsituvo Philadelphiajį ISSA. 8-tas suvažiavimas. Delegatų priėmimo, su viršininkais, 40; taip nei kiek nedaugiau, kaip kad būdavo keletas metų pirmiau. Dienotvarkis ir visa kas kita beveik tas pat, kaip ir seniau. Beveik nieko naujo neįnešta lietuvių socialistų gyvenimui, vien tikslai, kad po-kuriniame susivažiavime jau daug rimčiau ir drąsiau svarstytą taip vadinamas buseno vertelystę (?) klausimas. Kas pirmiau socialistams buvo tar si mirtina nuodėmė, tai dabar jau pradeda pasirodyti tikru realistių gyvenimu. Jau ir socialistai pradeda kalbėti bei imti "duonos mūsų gyvyų diens" pavymzdį, be ko jokis gyvas sutvarkymas negali įvykti.

Kralikas.

IS PLACOCK, MICH.

Iš lietuvių fermerių gyvenimo. Čionai lietuvių priskaitoma apie 200 sviršimų. Dėl išsivystymo žinoma, tikro ir pilno skaitlūs negalima susekti. Lietuviai fermeriai šioje valstyje yra išsiskleidę gan plačiai, tačiau didžiausia dalis jų yra susitelkę apie Peacock ir Little Manistee upes. Šioji vieta gali būti paskaityta Michigan lietuvių fermerių centru. Esama čia ir vieno lietuvių fermerio, kuris už laiko krautuvę savo tautiečių patarė namui.

Lietuviai pradėjo čia ūkininkauti

apie 5–6 metai atgal. Nežinoma, kiek trumpo laiko, kai kurie gerai gyvena. Turi įsitaikę savo triobas ir mašinas, reikalingas prie ūkės. Juo tolyn, juo daugiau lietuvių fermerių čia apsigyvena, ir visi linkina, gražiai gyvena: nesibijo nei atsturių, nei bedarbių. Sutvėrtoji prieš kiek laiko lietuvių fermerių draugystė pusėtinai gyvuoja. Kas link draugystės, tai būda yra višiemis suėti ir susirinkimus, nes dažnai daugelis nei nežino, kuomet ir kur turi įvykti susirinkimas. Kad geriau sutvarkytų visą dalyką, gerai būtų, kad visi fermeriai pasitintų sau už organą kurį laikraštį. Tuomet galima būtų apie visą ką pranešti per laikraštį, ir kiekvienas fermeris, be jokio kėblumo ar rūpesio, galėtų visuomet žinoti, kaip dalykai einasi, kur ir kuomet susirinkimai ir t. t. Tokiu būdu su laikraščio pagalba mes galėtume lengvai pagerinti savo reikalus.

Farmeris.

IS NEW PHILADELPHIA, P.A.

Nelaimė. Rušiasiai vaidinti. Šausio 4 d. š. m. V. Grigaitukas, 12 m. amž., sliaudamas rogutėmis pakalėn, išvėrto iš rogutės ir nusilaužė koją dviuose vietose. Jisai nugalbenta Pottsville's ligonbutin.

Vietinė "Giedorių Draugija" pradėjo mokintis "Svarkas ir Milinė", kurį ketina vaidinti prieš užgavėnes.

Planšinis.

IS SUFFIELD, CONN.

Lietuviai. Darbai. Šioje apskrityje lietuvių yra mažai. Kiek teko trumpu laikui patirti, esama apie 12 šeimynų ir suvirsnių tiek pavienių. Visi vasaros laiku dirba pas fermerius. Mokama nuo dienos arba mėnesio. Už darbo dieną mokama \$1.50 iki \$1.75. Kai kurie vietiniai lietuvių turi savas ūkes ir gerai laikosi. Girtuoklybė čia, kaip ir daugelyje kitų kolonijų, užima pirmą vietą. Apšvieta, žinoma, prie tokių sąlygų žemai stovi. Čia pat ant vietos jokios lietuviškos draugijos nėra, bet kai kurie čionykščiai lietuvių priklauso šio prie draugijų, esančių artimuose miesteliuose. Žiemos laiku čia dirbama tabako sandėliuose ("vėrauzėse"). Uždarbiai nevienoki. "Sortauninkai" uždirba nuo \$1.75 iki \$2.00 į dieną. "Saizaminkai" mažai uždirba: mokama nuo svaro. Mažai kas iš šios rūšies darbininkų uždirba po \$1.00 į dieną. Paprastai gi uždarbis yra vos \$3.00—\$4.00 į savaitę. Nors 9 "vėrauzės" pradėjo dirbti, bet darbininkų yra tiek be darbo, kad vietiniai gyven-tojai nepažina tokių blogų laikų, kaip kad dabar yra. Tat, nežinanti prasiidėjusių darbų, darbas gauti yra sunku. Todėl lietuviams darbininkams, įsiekantiems darbo, nepatartina į čionai važiuoti, nes labai lengvai galima patirti vargo ir visai be jokios naudos.

Naujai atvykęs.

IS CICERO, ILL.

Mokslėjų vakarai. Laikė Kalėdų vakacijų, Sv. Bedo Kolegijos, Peru, Ill. mokslėvių surengė du vakarus. Pirmas atsituvo gruodžio 27 d. 1914 m., Town of Lake Turner Hall, 40th ir Wood st., Chicago, Ill. Antras—sausio 1 d. 1915 m., Sv. Antano parapijos svetainėje, Cicero, Ill. Programas abiejose vakaruose su menkais perkeitimais buvo vienodas. Programos buvo sekantis: prakalba "Lietuviai ir jų reikalai"—p. V. Stulpinas; 2) monologas "Skurdas-Vargas"—p. J. Poška (atliko gerai); 3) Sv. Grigaliaus Choras iš Cicero, Ill. po p. K. Mikalausko vadovystę (sudainavo keletą gražių dainelių); 4) monologas, "Zionulius"—p. K. Ivinskis (atliko gerai); apie K. Ivinskis reikita pasakyti, kad jisai čia gims, bet yra geras lietuvis, myli lietuvių kalbą, lietuviškuose vakaruose ir įvairiuose pasilinksminimuose lankosi ir dalyvauja kiek išgalėdamas); 5) monologas "Kas gimėn ko atsivertimas"—p. A. Martinus (pagirtinai atliko); 6) komedija "Žydai ir Dzukas"—atliko pp. J. Poška ir V. Stulpinas.

Antgalo viršmėtas choras dar gražiai sudainavo keletą dainelių. Po to ponis Ona Mikalauskienė labai gražiai ir gabiai paskambino pianu, iš ko publika buvo labai užgandinta. Abu vakarai nusisekė gerai. Buvo tikėtasi daugumai svečių, bet, kaip matyti, visuomenė

Photo by American Press Association.

IS VAKARŲ MUŠIO LAUKO.

Ką padarė volietiečių didės kanoalės su Antwerpeno fortais.

dar mažai tebejudančia moksleivais. Cicero, Ill. vakaras nusisekė geriau negu ant Town of Lake Chicagoje. Prie vakaro surengimo daug prisidėjo vietinis, Cicero, Ill. lietuvių klebonas kun. A. Ezerškis, už ką jam iš Sv. Bedo Kolegijos lietuvių moksleivių priklauso širdingas aciu. Sv. Grigaliaus Choriui ir jo vedėjui, p. K. Mikalauskui, kurie teikėsi abiejose vakaruose dalyvauti ir savo gražiomis dainomis daug prisidėjo prie moksleivių palinksminimo, iš moksleivių taipgi tartina širdingas aciu. Nors nedidelis būrelis lietuvių moksleivių Sv. Bedo Kolegijoje, bet jie jau yra surengę keletą gražių vakarėlių ir ateityje taipgi mano nesnauditi. Ateinančios vasaros vakarburio lietuvių jaunimo susipratimas išliki iki augšto laipsnio. Pirmiausia pirmą vietą užimdavo triukšmingos prakalbos, kurių lankytoji reikėdavo prisiklausyti visokių plepalų, burnojimų ir iš kurių ką nors sveiko, pastovaus ir tikrai naudingo vargu galima buvo pasisemti. Dabar laikai persimainė. Esama ir senoviskų prakalbų. Tačiau šale jų yra ir rimtesnių prakalbų, iš kurių klausytojai jau nebeisėina su širdim, apmaudos perimta. Šviesi ir sveika mintis randa sau vis daugiau ir daugiau vietos. Dauge su tuom vis daugiau platinasi ir rimtesnėji mūsų spaudos dalis. Skaitymas abelnei tarp jaunimo labai padidėjo. Nemaža yra dar ir joudų dėmių vietos lietuvių gyvenime, bet, žinoma, ne viską sykiu pataisyti.

Tarp vietos lietuvių vyriškojo ir moteriškojo jaunimo pastebėtina nemažas skirtumumas. Merginos vietinė (tegu atleis gražuolės) stovi žemiau už vyrus. Skaitymą jos nelabai myli. Pradėk kalbėti apie knygas ir pasiteirauk, kodėl lietuviatė mergina neskaityt, tai tuoj gausi atsakymą: girdi, "vasarą nėra laiko, nes reikia pamatyti mėsą, o žiemą šalta bei kambarijė." Tai ir viskas. Todėl čia ir turime tokių apsirėkimų, kad mergina turtinga, graži, o pradėk kalbėti su ja, neišsilaivimas taip ir išlys kaip adata iš maisto. Vakarus mūsų merginos sulyginamai nedaug lanko, bet baliams padaro išskyrimą.

Jaunimas čia laiko nuo laiko turi progą pasigėrėti ne tik atkaklomis, paprastais vakarais, bet ir gerais lietuviškais koncertais. Vienas tokių koncertų buvo gruodžio 27 d. parengtas p. M. Petrausko koncertas. Programė dalyvavo ir patsai p. Petrauskas, kurio dainoms pritarė p. P. Čiurlionis pianu. Pono Petrausko dainavimas klausytojose paliko labai malonų įspūdį. Kitais koncerto dalyvais buvo lienei ir p. Žilinskas, p-lė Pricevičiūtė ir J. Skripkauskaitė (\$7.00 vertės už 360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

IS WATERBURY, CONN.

Bruošai apie lietuvių. Koncertas. Pastaraisiais metais tarp Waterburio lietuvių jaunimo susipratimas išliki iki augšto laipsnio. Pirmiausia pirmą vietą užimdavo triukšmingos prakalbos, kurių lankytoji reikėdavo prisiklausyti visokių plepalų, burnojimų ir iš kurių ką nors sveiko, pastovaus ir tikrai naudingo vargu galima buvo pasisemti. Dabar laikai persimainė. Esama ir senoviskų prakalbų. Tačiau šale jų yra ir rimtesnių prakalbų, iš kurių klausytojai jau nebeisėina su širdim, apmaudos perimta. Šviesi ir sveika mintis randa sau vis daugiau ir daugiau vietos. Dauge su tuom vis daugiau platinasi ir rimtesnėji mūsų spaudos dalis. Skaitymas abelnei tarp jaunimo labai padidėjo. Nemaža yra dar ir joudų dėmių vietos lietuvių gyvenime, bet, žinoma, ne viską sykiu pataisyti.

Tarp vietos lietuvių vyriškojo ir moteriškojo jaunimo pastebėtina nemažas skirtumumas. Merginos vietinė (tegu atleis gražuolės) stovi žemiau už vyrus. Skaitymą jos nelabai myli. Pradėk kalbėti apie knygas ir pasiteirauk, kodėl lietuviatė mergina neskaityt, tai tuoj gausi atsakymą: girdi, "vasarą nėra laiko, nes reikia pamatyti mėsą, o žiemą šalta bei kambarijė." Tai ir viskas. Todėl čia ir turime tokių apsirėkimų, kad mergina turtinga, graži, o pradėk kalbėti su ja, neišsilaivimas taip ir išlys kaip adata iš maisto. Vakarus mūsų merginos sulyginamai nedaug lanko, bet baliams padaro išskyrimą.

Jaunimas čia laiko nuo laiko turi progą pasigėrėti ne tik atkaklomis, paprastais vakarais, bet ir gerais lietuviškais koncertais. Vienas tokių koncertų buvo gruodžio 27 d. parengtas p. M. Petrausko koncertas. Programė dalyvavo ir patsai p. Petrauskas, kurio dainoms pritarė p. P. Čiurlionis pianu. Pono Petrausko dainavimas klausytojose paliko labai malonų įspūdį. Kitais koncerto dalyvais buvo lienei ir p. Žilinskas, p-lė Pricevičiūtė ir J. Skripkauskaitė (\$7.00 vertės už 360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

(\$5.00 vertės už 350 atv.) ir p-lė O. Zvingiliūtė (\$4.00 vertės). Vakaras abelnei žmonėms patiko.

Ten buvęs.

IS MILWAUKEE, WIS.

Iš darbo lauko. Čia šiūn metų yra daugybė žmonių be darbo. Apie 30,000 visai nedirba, daug-maž toksai pat skaitlūs dirba po pusę laiko: 24—32 valandas į savaitę. Daugelių žmonių turi miestai maitinti ir jiems kurą suteikti. Žmonės skursta ir kieto vargo nemažai mato.

Skaistia saulute pro tamstus debesius tati buvo tai, ką milžiniški vietinių bedarbių minia turėjo per Kalėdas. Yra čia turtočių užlaikoma pašėlos draugija Associated Charities of Milwaukee. Šioji draugija dabar turi kupinas rankas darbo. Jinai tukstaučius žmonių aprėdo ir pavalgydina, daugybei bedarbių šeimynų suteikia pieną. Ypač laike Kalėdų sukruto toji draugija veikti. Kučių dienoje daugybė bedarbių gavo visokių dovanų. Šale to visko, bedarbiams buvo parupintas Kalėdų šventėms puikus valgis. Visa tai atlikta mištosios Associated Charities of Milwaukee dr-jos spēkomis.

Vietos socialistai su savo laikraščiais šios draugijos veikimui pasirodė labai priešingi. Kaip tik-tai buvo viešai pagarsinta apie rengiamus Kalėdų pietus bedarbiams socialistas "The Milwaukee Leader" stojo ir dėjo visas pastangas, kad atkalbintus darbininkus nuo lankymosi į parengtus pietus. Girdi, kapitalistai mulkina darbininkus, norį sustabdyti darbininkų judėjimą. Žmonės labai nusistebino tokiu socialistų pasielgimu. Socialistų antrašu už jų toki veikimą buvo girdėtis net tokių įtarimų, kad, girdi, "socialistai sudurnavojo." Socialistų agitacija tačiau nieko negelbėjo. Atėjus pažymėtam laikui, galybės žmonių susirinko svetainėse, kurios buvo paskirtos pietums. Tokiu būdu Milwaukee's bedarbiai turėjo progą bent vieną dieną sočiai pavalgyti. Nevenios bakaužės skurdžius-darbininkas, aciu mištosios draugijos pastangoms, gavo šventes praleisti nebadaudamas. Su-teiktoji pašėpa nevienam darbininkui ir jojo šeimynai suteikė švieses Kalėdas ir bent kiek linksmesne širdin leido praleisti šventes. Daugeis žmonių labai piktinasi socialistų pasielgimu. Girdi tokių pasakojimų apie socialistus iš darbininkų, lupų: "Jie (t. y. socialistai) visur statosi mūsų draugai, visur sakosi rupinasi mūsų gerove, drauge su tuom nepamiršdami rinkti iš mūsų kvoterius, o nauj imant, publikoje padarė gili įspūdį, ir daugelį iki asarų sugraudino. Vaidinimo tarpveiksmai buvo užpildyti deklamacijomis. Vaidinimui pasibaigus, p. P. Mušinskas išėjo su komišku monologu "Nelaimingas Žmogus." Monologas susykiu permėnė publikos upą. Ačiu p. Mušinsko gabumui, tenai, kur prieš keletą valandėlių žybėjo susigaudinimo asaros, net sėdėnės braskė nuo juoko. Po monologui p. V. A. Greičius ir jojo mokinė p-lė B. Šerkšniūtė paskambino pianu. Paskui p-lė Z. Bagdžiūnaitė sudainavo solo M. Petrausko "Už Šilingėlį" ir Simkaus "Ko vėjai pučia." Dainavimas, ypač "Ko vėjai pučia" publikai labai patiko. Sekantį numerį, M. Petrausko "Jojau dieną," atliko pp. K. Štaupas ir S. Daunoras. Toliaus pp. V. A. Greičius ir H. B. Pratycki paskambino pianu Fr. Brisslerio maršą "Lohegrin." Programą užbaigė p. K. Greičiaus vedamas choras, sudainuodamas "Gamta mums apsaiko" (p. Greičiaus versta iš J. Haydn'o oartorio "Creation") ir G. F. Root'o "Viltis" (iš italų melodijos). Abi dainos atlikta su p. J. Mušinsko orkestruos pritarimu ir publikai labai patiko.

Vakaras užsibaigė šokiais, skrajojant krasa ir t. t. Pažymėtina, kad šiame vakare pirmu kartu šokta, šale amerikoniškųjų, ir lietuviškųjų šokių. Lietuviškųjų šokių taip patiko, kad net, girdėtis, p. J. Klimavičius, šokių mokyklos savininkas, žadąs subvakariūs paskirti vien lietuviškųjų šokių mokiniui. Už didžiausią skaitlį atvirčių dovanas paeiliu gavo: p-lė J. Skripkauskaitė (\$7.00 vertės už 360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

360 atvirčių), p-lė Vaisvilutė

dr-jų nariai yra nepatenkinti ir žada pasirūpinti, kad pavient asmenys ateityje draugijų, tai yra visų narių, vardo nenaudo-tų, nepasiklause pirmiausia apie tai pačių narių. Kalbėtoju buvo p. Gugis iš Chicago. Jisai kalbėjo apie Europos karę ir apie Lietuvos padėtiną, kokių jisai buvo pirmiausia ir kokių dabar yra. Kalba klausytojams patiko. Aukų surinkta \$20.50.

NUO REDAKCIJOS

Viel laikraščiu stumiami rankraščiai turi būti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji nesudominami turi paduoti. Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilekia sau teisę atstūmus ir rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiu stumiami rankraščiai, pareiklauna, grąžina autoriui atgal jo išsiųs.

Reikia vladai rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Dėlei viešos Suv. Valstijų opinijos apie lietuvių reikalus. Iš "Tėvynės" antrame numeryje tilpusio straipsnelio vardu "Apie Lietuvos Autonomiją" matyti, kad Dr. J. Šliupas buvo prie kiek laiko rašęs p. Robertui Stein'ui, nariui Žemdirbystės Departamento Washington'e, D. C., apie lietuvių ir Lietuvos autonomijos reikalus. Dr. J. Šliupo nuomonės Lietuvos politiškojo likimo klausime Amerikos lietuvių labai gerai pažįsta. Jos, matoma, buvo išreikštos ir minėtame Dr. Šliupo laiške.

Jisavo laiške Dr. J. Šliupas gavo iš p. Stein'o sekančio turinio atsakymą:

"Tautos mintis visai supuola su mano sapnavimu nuo kelių metų—turi įsigyventi autonomiją. Didensėj Lietuva po Rusijos viršenybe. Lietuvos nebūtų galima atskirti nuo Maskolijos be didelio tų neparankumo, nes Liepojos uostas yra geriausia Rusijos išeiga į Baltiką. Vienok Lietuva turėtų būti visiškai kontroliuoti savo naminių reikalus, ir lietuviškoji kalba, ypatingai turėtų būti vienintelė kalba liaudies mokyklose, kitose gi kalbos—maskoliskoji ar vokiskoji—reikėtų išguldinti tik taip, kaip svetimos kalbos esti išguldinamos svetimos šalyse. Lietuvos valdžia viena tegalėtų turėti autoritetą pasakyti, kiek ir kaip tas svetimas kalbas reikėtų išguldinti Lietuvoje. Butų amžina gėda, jeigu lemta būtų vienai iš akviesnių kalbų praziti...

"Tikintis nepoilsam galėsi išspausdinti savo senai užmąstytą knygą "Pan-arija, arba susivienijimas Baltijos Vėslės", kurios rankraštis jau yra užbaigtas. Ten įvesdinsiu Pan-ariškąją vėlavą, ir smarkiai užstosiu už autonomiją netik Lietuvos, bet visų šakų Arių vėslės. Prie tos progos pamėnėsi ir apie "Lietuvos Autonomijos Fondą."

Sisai Dr. Šliupo kreipimasis į augstesnj Suv. Valstijų valdininką su lietuvių reikalu paaiskinimu, yra praktišku žingsniu prie to, kas vadinama išdirbimu ar pakreipimu viešosios amerikonių opinijos (nuomonės) lietuvių naudai. Suprantama, tuom padaryta tikrai mažytė dalėle to darbo, kuriai gali prireikti Amerikos lietuvių. Informacijų apie lietuvių privalu būtų suteikti visi Suv. Valstijų valdininkai, kurios balse svara būdus tarimuose apie naujų rubežių Europoje nustatymą yra neįgincintina. Tuo, ką Dr. Šliupas padarė—vien asmenis supažindinimas su Lietuvos reikalais—yra, be abejonės, naudingas žingsnis, šioji—tikrai patraukia reikšmę jais, tikėtina, galės turėti, bet suliginus su visu tuom darbu, kuriai gali prireikti, Dr. Šliupo susirašymas su p. Stein'u yra tikrai lašeliu juroje, tiesa, svarbiu ir naudingu lašeliu, tačiau vis tik lašeliu. Vienok Dr. Šliupo pavyzdys yra sekmas ir visiems kitiems lietuviams inteligentams, kurie turi ryšių su augstesniais Suv. Valstijų valdininkais. Viena, antro, trečio ir daugiausiai Suv. Valstijų valdininkų supažindinimas su lietuvių reikalais, be abejonės, gali turėti tikrai gerą pusę ir prie progos lietuviams gali atnešti tikrai naudos, kartais net ir nemazai. Sisai susirašėjimas su Suv. Valstijų valdininkais, rasi, bus tų žmonių bei laikraščio papeiktas, ar net ir "pasmerkimas" (tas pas mus labai madoje), tačiau to nereikėtų visiškai atboti. Pozityvis darbas pas mus paprastai susitinka su pasipriešinimu iš vienos ar kitos pusės (bent iki šiol taip buvo).

Vienok šie susirašėjimai su atskirais asmenimis nėra svarbiausia darbo dalis. Svarbiausias darbas guli plačios amerikonių visuomenės supažindinime su lietuvių reikalais, kuom bus padaryta ir toji darbo dalis, kuri Dr. Šliupo pradėta. Su laiku ir lenkijos reikalais amerikonių yra daug mažiau supažindinti. Įvairiuose angliškose laikraščiuose gan dažnai matyti straipsnių, liečiančių lenkų reikalus. Atskiri lenkai užima

kartais gan svarbias valdiškas vietas, ir tų vietų įtekmę jie pasi-
naudoja, kad prie tinkamos pro-
gos prabilti apie savo santauti-
tės ir savo tėvynės reikalus (žino-
tame blogo jojo nėra). Lenkai iš-
leidžia angli kalboje savą mne-
sini laikraštį "Free Poland" (Lais-
voji Lenkija), kame amerikonių yra
supažindinami su lenkijos reika-
lais. Kartas nuo karto angliškose
laikraščiuose yra gan plačių apra-
šų apie lenkų susirinkimus, atsi-
santimus ir t.t. Žodžiu sakant, ame-
rikoniškoji visuomenė yra veikliai
supažindinama su lenkų reikalais.
Suprantama, patys lenkai tą atlieka.

Su mumis, lietuviams, yra visai
kitoniska giesmė. Angliškose
laikraščiuose straipsnių apie liti-
vius ir Lietuvą beveik kaip ir nėra.
Amerikonių apie mus, apie
Lietuvą turi arba visai neaiški su-
pratima, arba ir visai nieko nėra
girdėję. Lietuvių, užimančių svar-
besnes vietas amerikonių visu-
menėje, nėra, arba bent nieko apie
tikius negirdėti. Laikraštį, kurisai
supažindintų amerikonus su Lietu-
vos reikalais, Amerikos lietuvių
vargu gali išleidinėti: permaža te-
turima įjėga.

Jeigu pastaraisiais dviem įran-
kais Amerikos lietuvių negali nau-
dotis savo propagandoje už Lietu-
vos nepriegulmybę (dalinę ar vi-
sišką), tai užtat amerikoniškoji
spauda, galingiausia iš visų įran-
čių, yra pasiekiamas. Amerikoniš-
kajai spaudai ir reikėtų pasinaudo-
ti. Gėda pasakyti, kad Amerikos li-
tuvių, nors jau beveik pusė metų
praėjo nuo karės pradžių, iki šio-
lei dar nepagamino nei vieno viešo
atsiliepimo į angliškai kalbančiąją
visuomenę. Tiesa, buta sumanyti,
bet tie sumanymai, kaip paprastai
pas mus, taip sumanymai iki šio-
lei ir yra pasiję. Rodo, yra liti-
uvių, sugebančių valdyti plunksną
angli kalboje. Ar negalima būtų
jį sunaudoti parašymui vieno-kito
straipsnelio apie lietuvių? Regis,
neapimtu būtų. Didis metas būtų
tai pradėti.

\$50,000 rublių nuodai nukentė-
jusių nuo karės Lietuvoje. Rusų
dienrašio "Rieč" lapkr. 27 d.
(s. k.) 1914 m. numeryje yra til-
pusi sekanči žinutė:

"Šiandien miesty sąjungos
komiteto posėdyje gauta praneši-
mas iš įgalotinio p. Yčo, tyrinė-
jancio padėją Kauno ir Suvalkų
gubernijose. Sąjunga pripažino
galimu paskirti \$50,000 rub. pagel-
bą vargantiesiems šių nuo karės
nukentėjusių gubernijų žmonėms.
Kadangi šių lėšų neužtenka, tai
nutarta kreiptis su išaiškinimu Di-
džiosios Kunigaikštystės Tatjanos
Nikolajevnos komitetan."

Šie pinigai, suprantama, yra ski-
riami neišimtinai lietuviams. Kauno
ir Suvalkų gubernijose gyvena
didelis skaitlius kitataučių, tarp
kurių pirmą vietą bene užima žy-
dai. Jie, kitataučiai, yra nukentėję
tokia pat laipsnyje, kaip ir liti-
tuvių, ir todėl paselpa jiems lygiai
kaip ir lietuviams reikalinga. Ta-
čias nemaža dalis šių pinigų eis
ir nukentėjusių lietuvių naudai.

Ponas Yčas, kaip buvo matyti iš
laikraščio pranešimų, pasirodė vie-
nu veikliausių lietuvių atstovų.
Nelaimės pradžioje iš lietuvių at-
stovų tikrai apie vieną p. Yčą ir
buvo girdėti. Jojo veikluma pri-
pažino kaip jojo šalininkai, taip ir
priešai. Šių 50,000 rub. parupini-
mas Lietuvos gyventojams yra ne-
vieninteliu p. Yčo atliktu darbu.
Savo prelekcijomis apie Lietuvą ir
lietuvių dar prieš karę ir, dabar
veikdamas, p. Yčas nemažai su-
pažindino valdančius Rusijos sluo-
gsnius su mūsų tėvyne, nemažai ra-
do tenai saviškiams simpatijas, ku-
ri prie progos gali būti labai nau-
dinga, nesikaitant tos medžiaginės
pašėlos, kur dabar plaukia Lie-
tuvon iš Rusijos.

Pastaroju laiku, ypač po visų
keturių Dumų lietuvių atstovų su-
važiavimo, veikia ir kiti atstovai.
Tarp tokių pažymėtini p. A. Bulo-
ta, II ir III Dumų atstovas iš Su-
valkijos, ir kauniečių atstovas p.
Januškevičius, kurisai, berods, ne-
senai buvo sirgęs ir, rasi, ačiu tam
negalėjo pasirodyti anksčiau.

Kalbėdama apie visa tai, "Lietu-
va" neturi omenyje išauginti p.
Yčą, nurodyti jį ypatingus jojo
nuopelnus lietuviams. Ponas Yčas
tikrai pildo savo, kaip lietuvių
priidermę. Mes manome, kad ir
visi atstovai turi tyriausius ir kar-
ščiausius norus pagelbėti savo nu-
skriaustajai tėvynei ir kiekvienas
jųjų dirba kiek galėdamas.

Visa, kas norima padaryti nuro-
dymu į p. Yčo veikimą, tai priminti,
kad kai-kurie Amerikos lietuvių
laikraščiai ir veikėjai žemino, ir
niekino tą žmogų, kuomet jisai
buvo atvykęs Amerikon drauge su
Dr. J. Basanavičiu aukų rinkti
Tautos Namams. Ponas Yčas gali
nepatikti mums savo nuomonėmis
ir veikimu politikos srityje. Apie
tai galima kalbėti ir ginčytis. Bet
pas mus, Amerikos lietuvių, p.
Yčas buvo visap šmeižiamas ir
dergiamas kaipo asmuo. Rodo,
nebuvo to tamsaus krislelio, teisin-
go ar pramanyto, kurio nesuna-
dota, kad apjuodinus tą žmogų.
Šiandien gi vien tik jojo pasidarbav-
imu Lietuvai ir lietuviams gali
būti suteikta daugiau pašėlos, ne-
gu mės, Amerikos lietuvių, rasi,
išviso įstengsime surinkti.

Sisai atsitikimas dar kartą paro-
do, kaip daugelis mūsų, Amerikos
lietuvių, mažai apsimastę, lengva
širdim metame akmeniu (ar pur-
vą) į žmones, kurie mums nepa-
tinka arba yra kitokių nuomonių.
Tas drauge su tuom parodo, kaip
mažai pas mus žmogus, jo geras
vardas, garbė yra aplamai godo-
jama.

Dr. J. Šliupo pranešimas. Pa-
skutiniame, 55-tame, "Laisvosios
Minties" numeryje Dr. J. Šliupas
patvirtina mūsų iš "Vien. Liet."
paskartotą žinią apie "Laisvosios
Minties" perėjimą chigagiečio, p.
Z. Vitkausko, glohon. Savo prane-
šime Dr. J. Šliupas trumpai per-
bėga savo gyvenimą ir, padavęs vi-
są eilę atsitikimų ir reikalų iš as-
meniško savo gyvenimo, šiaip už-
baigia pranešimą:

"Šiandien gi pats senstu. Akių
sviesa nebetarnauja man, kaip se-
niaus. Nors "L. Minti" norėčiau
redaguoti, bet nebegaliu tiek rašy-
ti, kiek pirma rašiau. Todėl ir
turiu perduoti ją rankosauna jae-
nių žmonių, kurių ir sveikata ir
energija liudyja, kad sveika mintis,
tėvynės ir tautiečių meile perinta,
neleis "L. Minti" nukrypti į šu-
naktius. Visą įsitikėjimą turiu į pa-
stangas chemiko p. Zigno Vitkaus-
ko, auklėtinio Valparaiso universi-
tates, ir manau, kad jis tės mano
darbą toliau, tik su didesne įstan-
ga, su didesne pasekme,—taip kad
susiilksime išspildant mano troš-
kimą: *laisvos Lietuvos, apšviestų
lietuvių, praklinių ir amatozų,
piklyboje, pramonėje ir moksle.*
Galėsiu sau ramiai užbaigti amžių,
matydamas tąsą savo darbo taip
kito žmogaus rankose.

"Nesakau, kad jau nieko nesa-
kysiu ar nerasyšiu. Bet reikalauju
atsilso. Tikiu, kad ir nedrągiai
tokio atsilso—po 35 metų darbo—
man nepavydės."

Is to matyti, kad Dr. J. Šliupas
nepasitrukia visiškai iš Amerikos
lietuvių gyvenimo, nors, iš kitos
pusės, matyti, kad netaip dažnai gir-
dės jį Amerikos lietuvių, kaip kad
iki šiol girdėjo.

Is pasikalbėjimo su vaujuoju
"Laisvosios Minties" vedėju, p.
Z. Vitkausku, paaiškėjo, kad bene
nuo sekančio numerio jisai stos prie
laikraščio redagavimo. Drauge su
tuom jisai žada laikraštį perkelti
iš Scranton, Pa., į Chigagą. Kiek
iš pasikalbėjimo galima buvo su-
prasti, "Laisvosios Minties" ben-
dradarbių būrelis abeluose ruo-
žiuose liekasi senasai, prikeriant
tuos naujus, kuriuos naujamjam
redaktoriui pasiseks surinkti.

Partraukus "Lais. Min." iš rytų,
Chigagoje susitelkia visi svarbes-
nieji Amerikos lietuvių mėnraščiai.

Nauji veikalai lietuvių kalboje.
"Liet. Žinios" p. B. Kaunis prane-
šia, jog lietuvių kalbon esą iš-
versti arba dar verčiami sekanči
veikalai: Zudermano "Tėviškė"
("Prigimta Pastogė"), Garino "So-
džiaus Drama", Vercharno "Auš-
ros", O. Wild'o "Salomėja" ir G.
d'Annuncio "Luotas."

Latvių Balsas.

Latvių laikraštis "Dismt. Weht."
savo įžangiamajame straipsnyje
"Meškos vaikai", skaudžiai pašie-
pęs ir apgailinęs dar ne taip senų
laikų latvių atnešimus prie liti-
vių, keičiui su jais susiartinti ir
viens kitam padėti. To straipsnio
rašytojas taip pasakoja:

Jau gana senai mūsų kultūros
žygiai prasidėjo žemaitijoje. Jau
apie 30 metų praslino, kaip Kuršo

LIETUVIAI! REMKITE LIETUVOS GELBĖJIMO IR AUTONOMIJOS FONDA.

Aukais siųskite šiokiu būdu: Money Orderius, Čekius ir t.t.
išrašykite vardu T. Paukščio, Pittston, Pa., ir pasiųskite J. O.
Sirvydui, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

latviai pradėjo spausintis Kauno gu-
bernijon. Ligi Šiaulių ir toliau
beveik visi valdžios palivarkai, ku-
riū čia didžiai daug yra,—latvių
rankose.

Ilgą laiką atskirti, latviai vėl
atsidūrė tarp savo viengėnių liti-
uvių. Buvo galima manyti ir
laukti, kad kas stipriai sujungs tas
gimines. Pasidalį vieni su kitais
dviesia ir sviesa. Dėja, toksai su-
gyvenimas neįvyko.

Nuo Pabaltijos vokiečių, girdi,
mės buvome daug ko prisizūrę,
kas pritinka ponų kartai. Ir kaip
pridera ponui dauti ranką pabu-
čiuoti ir kaip galima užgriebti gy-
vulius, grybų pintinėlių ar uogų au-
šlę. Mums gerai patinka lenkų
pavadinimai "ponas", "poni" ir
"panclė". Mės greičiau išmoksta-
me lenkų kalbos, kaip lietuvių. Ir
Šiauliuose retkarčiais mės sugeria-
me "brolybę" su nusmukusiais len-
kų dvarininkais, įlindusiais latvių
nuomininkais kišenyse.

Ateina Joninės, tas laikas, kada
senų-senovėje tautos broliai su sa-
vo be laiko palydėtajai seserimi-
senprusių tauta sueidavome ir stip-
riausiais saitais susirisdavome po
Romovės užuolū šlėmsiu. Kas gi
dabar, kokie saitai mus jungia?
Latviui ponui jo darbininkai ke-
tuvių pririegia ir uždegą deguto
bakčias o paskui sulenda pas "po-
nų" darbininkų pirkiosna prie alaus
bakčų, arba dažniau pasilinksmina
vien dainomis. Pas poną suvažiuo-
ja latviai kaimynai ir lenkai sve-
čiai. Iš vienos pusės, iš senų
dvarų sodų, plaukia latvių "li-
go" (*), o iš kitos—atskamba liti-
vių raudos, kaip vergų giesmės
aidas.

Arba vėl ateina katalikų atleidai;
mės važiuojame į juos, kaip į ko-
kius stebuklus, mės prisizūrime tų
atleidų dalyvautojams, kaip įdo-
miams tyams, bet mės patį šali-
nams nuo to visa, nepažvelgę į
tautos sielą ir neužmatome to,
kas mums artima.

Dar ne viskas. Blogiausias da-
lykas, kad lietuvių moterims ir
mėrgaitėms reikdavo drebant eiti
prie pono prašytis, kad už žas-
nuganytus javus leistų pinigų vie-
to atidirbti, nors pačioj karštoj
darbmetėj (šinteriopai atidirbda-
vo dvarė). Blogiausias dalykas,
kad mės, latviai, buvome įpratę
lietuviu vardu išreikšti visa, kas
žema, rupi ir neišlavinta. Sveti-
mų ir mums priešingų tautų žmo-
nės, labiau suprato ir priartinio
prie mūsų viengėnių, kaip mės,
kurie paties gyvenimo buvome su-
artinti. Ar mės galėjome taip įsi-
veizėti Lietuvos jaunimo širdyse,
kaip Kaiserlingas, Wichertas arba
Mickėvičius, Kraševskis, Lažeči-
novas? Kaip atsiskiria jų tipai
nuo Rainio** nupieštų tipų veika-
le "Indulis ir Arijai."

Mės buvome nedovanotinai vie-
našaliai ir neteisūs prieš savo
tautos brolius. Nors jau senai dėl
to širdis sopa, bet nebuvo kelio,
kaip atitaisyti. Musų viengėnių
buvo eilė mums nebeužtikėti, nuo
mūsų šalinis. Bet dabar virto kita
laikai. Aplinkybės mūsų artina.
Lietuva ir Latvija—abi karės ug-
nyje. Viena jau liepsnoja, kita gi
—arti to. Suukiuoju metu nu-
tilsta visi nesusipratimai. Kas
nelygus, susilygį. Dvi Lietuvos
guberniji jau nukentėjo nuo priešų
ugnies. Kur patrankų kulkos lak-
stės, ten viskas išterioja. Tos gu-
bernijos dabar žiū į kitas Rusijos
tautas, o visų pirma į viengėnius-
latvius. Rygoj apie tas bėdas jau
žinome. Čia buvo atsilankęs I-sios
Dumos atstovas kun. Jarulaitis.
Negirdėti, kaip tą žinią suliko lat-
vių vadovai. Išteriotąją Suvalkų
guberniją ir daį Kauniskės laukia
sunki žiema. Kaip tik reikėtų
sako, tvarkyti tuos brolius pa-
gelbą. Pagelba būdų kaip tik su-
artina žmones.

Tikras laikas artinties Lietuvos
latvių laikraščiams, pirmiausia
Rygiskiams, įlgauvi ir su kitais
užsiėmęs ryšiai.
Lietuviai esą, mums rodėsi, "meš-
kos vaikais." Lietuvos moksloje.
Po 1914 metų jie išbudo, jie iš-
augo. Laikas būtų tirdviem gen-
tės šakoms sustoti pety-į-peti.
Taip tai prašneko į lietuvių
musų broliškoji tauta. Ar gi me-
jai neatsiliepsime?

"L. Z."
*) Latvių Joninės daina.
) Latvių rašytojas.

Tarp Žaidų.

(Daktaro užrašai).

Darbuodamiesi tris mėnesius vie-
noje karės ligoninėje, truputį nuo-
šaliai karės lauko, mės taip pripra-
tomė prie dėjavimų ir žaidų, kad
ir tos pačios žaidos išrodo nebe-
jdomios ir, tarytum, neskaudžios.
Ir nieko tui nuostaba: juk ka-
reiviai karės lauke pripranta prie
kulkų žvimbimo, granatų sprogi-
mo mirties glėbyje. Tačiau
iš visos žaidų jūrės tenka neretai
matyti išties ilgų tokių, kurios savo
ypatingumu ir įstabumu žymai ski-
riasi nuo kitų žaidų ir ilgai stovi
akyse. Mums daktarams, kiek ar-
čiau to dalyko stovintiems, jos
gana įgyvaidi įšaiškinames, vienok,
manau, įdomu bus ypač dabar ki-
tiems žinoti.

Paimsim nors tokį sužeidimą: kul-
kos įlindo nugaron iš užpakalio, iš-
lindo gi priešakyje. Nieko iškarto
rudos, įstabus, vienok giliai jos
taką ištyrus, pamatai, jog nei vie-
nas iš vidurinių organų nesu-
žeistas, nei kulka lindo vos po pa-
čią odą, apjuosė, kaip juosta, pusę
kuno ir išlindo oran, suliginamai
mažai pakenkus. Arba vėl, kulka
įlindo į stibakaulį (bedro), išlindo gi
ant kaklo. Nors ne ant vienos linij-
sios randasi įlindimo ir išlindimo
vieta, vienok kulka, sutikdama įvai-
rus stangumo kuno elementus (da-
lis), išsiraigo ir išsiskraipo, tarym-
tu gyva, ir išlenda oran. Kuomet
šauda kareiviai, gulėdami ant žemės,
pasitaiko, jog kulka išaria pa-
viršiu nugaros ilgą vagą, vietomis
čianžudama paviršių, vietomis slėp-
damasi po oda, tai vėl su pertru-
kiai, tarytum, kummiu po pievą. Pa-
sitaike ir taip, jog viena kulka pa-
daro paviršiu keturias, net šešias
skyles.

Vieni sunkiausių sužeidimų, ku-
rie labai ilgai negyja ir kankina li-
gonius, tai žaidos nuo sprogsta-
nių kulky (dum-dum). Yra tai
ypatingos kulkos, prirengtos su
sprogstamąja medžiaga. Susida-
vus į kietesnes kuno dalis, pav.
kaulų, tos kulkos sprogsta, jau pa-
čiame sužeistoj kune ir sprogda-
mos ardo didelius jo šnotus; žia-
dos užtat nuo jo draskytos, nely-
gios, nesvarios ir ilgai labai negyja.
Neretai tokia susprogtanti kulka
sukeveldromis išlenda iš kuno ke-
liosiose vietose ir tuomet ta viena kul-
ka turi vieną mažutę įlindamąją
skylę ir kelias plačias, išardytas
išlindamasias.

Baisų tų kulky sužeidimai jau
senai kreipė atydą kariaujančiųjų
valstybių, todėl jų senai buvo nu-
tarta ir pasirašyta karej jų nebe-
vartoti, šiandien gi matome, kaip
"kulturingos" tautos grįžta prie
barbarų laikų. Vos karej prasidė-
vus, mės dažnai girdėjome, jog
musų priešai vartoja neteisotus ka-
les ir prietaisus, kas ten. Tiesa,
es įrankius, vienok nepasitaikydavo
vis progos savo akimis jų pama-
tyti.

Išimnėti užsilikusias žaidose kul-
kas tekdavo dažnai; dalį jų ima
atimninti patys kareiviai, kuriems
tos kulkos "dovanotos", dalis gi
patenka gydytojams taigpi atmi-
ninti. Kartą vienas gydytojų, iš-
lupskę kulką, išsidėjo ją sau kišenei.
Atsikėlus ant rytojaus ir besitai-
sant jam, staiga kambaryje pasi-
girdo šautuvo balsas. Vieni persi-
gando, dairios vienas į kitą, nesu-
pradami kame dalykas. Tik ku-
met buvo surinkta ir iš sienų iš-
lupinėta dešimtis smolelių susprogu-
sios kulkos, supratome, kame da-
lykas: atsiminė, kulka buvo spro-
gstamoji ir susprogo, išlindus iš
kišenos ant aslo. Po to atsitiki-
mo jau atsargiau reikdavo knisties
po žaidas, beto pradėjome tas
kulkas pažinti, nes jų galas trup-
tį suplotos, šiaip, jau niekuo beveik
nesiskiria nuo paprastųjų kulky.

Sunki įspudį daro sužeistieji
galvon ir nugaraukliai, t. y. į sme-
žusimegi ryšiai.
Lietuviai esą, mums rodėsi, "meš-
kos vaikais." Lietuvos moksloje.
Po 1914 metų jie išbudo, jie iš-
augo. Laikas būtų tirdviem gen-
tės šakoms sustoti pety-į-peti.
Taip tai prašneko į lietuvių
musų broliškoji tauta. Ar gi me-
jai neatsiliepsime?

nustoja kalbos, proto ir t.t., nebe-
kalbant apie užkreimą smegenų
plekšnių ir pačių smegenų, krau-
jo nustojimą ir pagaliau mirimą
svarbiausių gyvybės centrų.

Atsimenu, vieną sykį baigdami
gabenti visą eilę sužeistųjų savo
ligoninės stebėjomes, dėl ko tai
vienas kareivis, visiems nuėjus, at-
siliko prie traukinio ir stovi ant
vietos, nesijudindamas. Iš pažiū-
ros—jaunas, diktas, niekur nema-
tyti aprašų, tarytum, visai sveikas.
Pasirodo—aklas! Mažutė, jau se-
nai užgijusi žaizdelė užpakalyje pa-
kausio, akis sveikos, gražios... ma-
tyt sužeistas regėjimo centras sme-
genyse. Tai buvo pirmasis sun-
kiųjų įspudžių nuo sužeistųjų. Čia
tik ištikrųjų įsigilini į karės bai-
senybes ir matydamas tokią auką
prieš save, nerandi nei vieno tikro
užuojautos žodžio, nes jauti, kaip
silpnos rankos, kad sugrąžinti jam
nors dalelę šviesos, kurios jis ant
visados nustojo.

Apanka neretai ir nesunaikinus
regėjimo centro, pav., nuo sutren-
kimo galvos ir akies, kuomet akies
dugnyje išsiliaja kraujas. Tokie
akli neretai, kraunji išvaikščiojus,
vėl pradeda regėti.

Teko matyti du atsitikimu, kur
kulka pas vieną liko smegenyse,
pas antrą—kiauurai perlindo sme-
genis, bet taip laimingai, tarytum,
virsgamtinės jėgos valdoma, ne-
siekus svarbių smegenų dalių; ir
abū ligoniu jau trečią savaitę jau-
tė save sveiku ir linksnu.

Kuomet kareiviai šauda pasislė-
pę savo apkausose, lekenčios per-
galvas kulkos kartais pasiekia tik
viršugalvį ir išaria kaulė dailį va-
gą. Tokių sužeistųjų nemažai pa-
sitaike. Aprašius tuos sužeidimus
butų labai įdomu, vienok visi jie
temsta prieš vieną įstabų reginį,
kurį teko man pačiam matyti—
"Perišamajin" kambarin dra-
siai ineina diktas vyras aprista
galva ir prašosi perišiti. Sesuo
mūrisa skeptą—mės visi sustingo-
me iš nustebėjimo: sprogstamojo
šovinio skeveldra nuvožta trečią vi-
sos galvos kauso dalis, taip kad
trečdalis kaktos smegenų atidengta.

Kausas taip dailiai nuvožtas, nesu-
lyktum—po trepanacijos: smegenis
gi neliesi nei kiek, juosveikliai:
dailiai raizgosi jų ringės, gislės,
pilnos kraujo, paviršiu pulsuoją:
sykiu su visais smegeniais atideng-
ti centrai liežuviu, indėjimu, dalis
kaktos (intelektualis). Žiūri ir
mąstai sau: adata paliesi tą ringe-
lę—bekalbėdamas ligonis pertrauks
savo kalbą, nes jam atims liežuviu
judėjimą, įdursi kita—pasikabins
ranka, trečią—nustos koją valdyti,
virs ant šono ir t.t.

Regins taip įstabus, kad iškar-
to netiki, jog tai būtų gyvas žmo-
gus prieš tave, o ne prirengtas ana-
tomijos lekcijai lavonas, arba mu-
zejieje bonkoje išstatyta galva su
atidengtu svarbiausiu ir įstabiausiu
gyvybės organu. Užklaustas, kaip
save jaučias, ligonis atako—gerai;
kalbėdamas nei kiek neklysta, at-
mintis tvirta (temperatura arti nor-
malės), viena tik—nustoję už-
nuodės, ramiai uosto štikspirtą ir
negali pasakyti, kas ten. Tiesa,
išsizrėjus į jį iš šalies, jis išrodo
bent kiek nuliudęs, nuobodus, ma-
žai kalba su draugais, laikosi nuo-
salyje. Vienok—tat ne nuostabu,
pati mintis apie tokią baisią žaizdą,
apie tolimesnes jos pasekmes—u-
žuodija upą; sužeistas galvon
žmogus kaip tai instinktyviškai
(savaimi) jaučia, jog tai ne pa-
prasti niekai.

CARIBALDI ŽIMYNA.

Italijoj pagarsėjo garsus pa-
triotas Juozas Garibaldi, kuri
labiausiai prisidėjo prie sujū-
gimo smulkų Italijos viešpa-
tysčių kruvon, ir iš išalinto
smulkias dalis krašto padarė vie-
ną galingą Italiją. Užimti po-
piežių valdomą Rymą jam nepa-
sisekė, nes jo užpuolimą ginan-
ti popiežių francuzai atmušė; čir-
senis Garibaldi tapo francuzų
koją pašautas. Nustumtas nuo
Rymo, su savo liuosnoriais jis
sujungė su Sardinijos karalys-
tės Italijos nepriegulminga
viešpatystės ir tokiu būdu pasto-
jo didelė, viena Italija. Gari-
baldi buvo žvejo sunus iš Nizo-
Savo gyvenimą senis Garibaldi
užbaigė ant mažos salutės Capre-
ta, turinčios vos apie 300 gy-
ventojų; valdė ją kaipi visai ne-
priegulmingas valdomas.

Senis Garibaldi nemėgo ramiai
namieje sėdėti. Kur buvo pa-

vergty žmonių, prieš juos skriau-
dž

DRAUGŲ SUSIVAZAVIMAS.

Vieno Veiksmo Komedija.

VERTĖ A. MATUTIS.

(Tęsa)

SCENA IV.

JADVYGA, TOMAS, Jbėga TERESA, paskui MAGDĖ.

TERESA. Iš ko gi dėtė taip juokiasi?...

TOMAS. Nūgi, Jadvyga! papasakoj man negirdėtą pasaką apie guvernante, kraliką ir kepturę. Galima net mulepti iš juoko. Tai koks paslėptas. Tegu tik ji pamatysiu. Tuojaus priminsiu jai tu reperaciją.

(Už scenos girdėtis vežimo dundėjimas).

JADVYGA (prisišlausydama). Vaziuoja!... Girdėtis vežimo dundėjimas.

TERESA. Tai negalimas dalykas, nėra dar bertainio valandos, kaip Zdzislavas išvažiuo stotin... Tai negali būti. Aš nieko negirdžiu.

TOMAS. Aš tai jau kurčias... taip pat nieko negirdžiu...

JADVYGA. Bet už tai aš gerai girdžiu... Gal kokie netikėti svečiai užvažiuo...

TOMAS. Tai tau, geroj valandoj išsirengę.

MAGDĖ (jėga). Poni Kornalskienė atvažiuo su visomis panaitėmis,—visa kruva.

TOMAS. Visa kruva!... O tai parengė jums pikniką. Po plynių! Kad ir tos bobos, turi visą Dievo dieną trankyti iš vieno kampe į kitą.

TERESA. Ak, Dieve! Ką gi su jomis padarysimė? Kaip nuo jų atsikratyti? Mano Dieve, dėdte, parodavykite!

TOMAS. Ant tų bobų nerandu jokios priemonės. Išsijusi jas pro duris, tai sugrįš pro langą.

JADVYGA. Tegu dėdte pasako, jog Teresa yra serganti.

TOMAS. Joms jokių ligų nėra. Cholera, maras, dėmėtos šiltinės, skarlatina nenubaidys jų. Sakau jums, bobos užduotė nuosim, dažinoja, jog atvažiuoja prie mūsų jaunų žmonių ir susirenka iš visur it juodvarniai ant maisto.

TERESA (susirūpinusi). Bet aš net neturiu kuom priimti jų. Ką gi padarysiu su jomis? Tai išikrų jų nesmagumas ir vargės.

JADVYGA. Zdzislavas jų taip nekencia.

TOMAS. Girdite jį? (Už scenos girdėtis moteriški balsai). Arkaniole trimitas paskutiniame teisme nebus taip garsus, kaip ta Kornalskienė.

SCENA V.

TERESA, JADVYGA, TOMAS, MAGDĖ, KORNALSKIENĖ, KLIMUTĖ, MILDUTĖ, MALTUTĖ.

KORNALSKIENĖ (dar už scenos). Klimut, Mildut, Maltut, išvykite vištas iš čią, nes išmėndios gražiausias gėles. (Visos: a styš, a styš). Kaip tai galime vištas leisti į darželį... (jėgdama su dukromis į vidų). Mylima, brangi, vienatine poni Zdzislavienė, visados meili. Lai tiktai namiškiai nedaro mums jokios subjekcijos, nes aš to nemėgstu. Klimut, nutimkie man keplius! Pamažėli, nes gali užkabinti plaukus ir dar nutraukti kasas. Mildut, priimkie musliną. O! kaip karšta diena! Maltut, duokie man vėdyklę. Mylima poni Zdzislavienė, mės tiktai trumpam apsilankymui atvažiuo (abėlas pasisveikinimas).

TOMAS (į šalį). Nu, tai ačiū Dieui, kad trumpam.

KORNALSKIENĖ. Užsiliksime pas jus tiktai pietums, o po vakarienės grįžtame į namus, kad ir varu norėtume mums sulaukyti.

TOMAS (į šalį). Tai tau!... Ir ji vadina tai trumpa valandė!

JADVYGA (į Tomą). Dėdnyte! Visai dienai pas mumis užsikvėteravo!...

KORNALSKIENĖ (skubindama prie Tomo). Mylima dėdte, visados vikrus, visuomet narsus—tai ne taip, kaip mano senis. Apie du kryžliu jaunesnis už poną Tomą, o vienoj nei lygintis negali. Visuomet koks nors reumatizmas, tai jam šonus skauda, tai jam kur ten diegia. Užvakar, Klimutė, Mildutė ir Maltutė turėjo jį visą nuo virsaus iki apačios trinti skruzdėlių spiritu,—taip jam kaulus gėlė. Man jau tai ištikrų įgriso tos taip dažnos mano vyro negalės, nes ir kas gi iš tokio man vyro,—pats negali lovoje persiversti, reikia jį visuomet vartyti...

TOMAS (į šalį). Kad šiandien niekas ir jai nesuskaudė jo!...

KLIMUTĖ. Tėtė turėjo didį norą atvažiuoti šiandien pas jus.

MILDUTĖ. Bet atėinančioj savaitėj tai ištikrųj sykiu atvažiuosime.

KORNALSKIENĖ. Su mumis tai be ceremonijos. Kaimynaiškai. Ot, čia ant kanapės man bus gerai. Dukraitės, pažaiskite su Jadvyga. Tai gi, vakar nuvažiuo į miestelį, nes, kaip pats žmogus nesuperki reikalingų daiktų, tai viskas po plynių eina, o namuose, dar prie sergančio vyro, visuomet stoka ko nors. Štai susitikome įrautuvėje su Vyralskiene ir Butkauskiene, šneka prie šnekos, apie tą ir aną. Išsineko, jog pas jus turi būti jaunikių piknikas.

TERESA. Iš kur gi vėlėi? Apie joki jaunikių pikniką nieko nežinojė.

KLIMUTĖ. Jog atvažiuo čion vien tik jauniej?

MILDUTĖ. Iš visokių svieto dalių.

MALTUTĖ. Net ir iš Amerikos.

KORNALSKIENĖ. Paprastai, bobos—šneipslės, tai viską išuosto. Ant galo aš viską jau dažinojau. Pasakoj, jog atvažiuo čion jaunikių koks tuzinas.

TOMAS (į Jadvygą). Ar gi nesakiau, kad juodvarniai ant maisto sūkėdė...

TERESA. Viskas tai, poni girdėja, tai vien tik pletkos. Zdzislavas ištikrųj patikeli kelių senų savo draugų, bet apie kokias ten žaismes ar šokus, tai nėra nei kalbos.

TOMAS. Kaip atvažiuos—taip ir išvažiuos.

KORNALSKIENĖ. Jauni?

TERESA. Tikėtina.

(Toliaus Bus.)

KORNALSKIENĖ. Patogus?

TERESA. Niekuomet jų dar nemačiau.

KORNALSKIENĖ. Turtingi?

TERESA. Iš kur gi tai galėčiau žinoti?

KORNALSKIENĖ. Kaip tai? Įleidžiate į savo namus vyrus, nežinodami, ar jie yra jauni, patogūs, turtingi? Priedui dar turint dukterį užkurioms...

TOMAS. Bet gi čia nėra apie Jadvygą.

JADVYGA. Jie gi—tai Zdzislavo svečiai.

KORNALSKIENĖ. Aš tą patį maniau sau, bet Vyralskienei nei nesneikė apie tai. Iš to jau padarė plačią istoriją visoje aplinkėje. Nes tai visuomet taip esti. Kaip tiktai namuose randasi jauna panaitė, ten vyro koja neprivalo slenkščio peržengti. Visuomet koks tai nužvelgimas, prasimanymas, apkalbos... Kas gi tai, ar neturiu trijų dukterų? Du metai tam atgal išdavė man Klimutė už vyro, o ant Mildutės piršto matė susižiedavimo žiedą... Mergaitė visuomet turėjo rodyti dešimtį pirštų...

TERESA (į šalį). Man jau galvą skauda... Ak, Dieve mano!

TOMAS. Tai tikra "katarinka"!

MAGDĖ (jėga). Meldžiu tamistų—vaziuoja ponai. Ant vieškelio dulkų debesys.

(Girdėtis botago plaukštėlėjimas).

Visi (pakilsta iš vietų). Vaziuoja!

KORNALSKIENĖ. Esu žingeidumo apimta juos pamatyti.

TERESA (į Kornalskienę). Tai mano vyro draugai iš mokyklos laikų. Turime širdingai juos priimti.

KORNALSKIENĖ. Panaitės, eikite čion prie lango—plevėsusimė skarelėmis. Klimut, duokš man skarelę!

KLIMUTĖ. Meldžiu.

KORNALSKIENĖ (prie lango). Aha—jau įvažiuoja kieman—visa brūkka pilna iš silkių. (Ruokuoja). Vienas—du.

MILDUTĖ. Tris... keturi...

MALTUTĖ. Penki... šeši...

(Klimutė, Mildutė, Maltutė, Kornalskienė stumiasi prie lango ir kėmiasi viena ant kitos. Durių link išlengvo artinasi Jadvyga, Teresa, Tomas).

KLIMUTĖ. Bent parodykite man juos—kur jie yra? Tegu ir aš į juos prisiziūriūsiu.

MILDUTĖ. Du tamsiaplaukiai.

MALTUTĖ. Tris tamsiaplaukiai—vienas gi šviesaplaukis.

KLIMUTĖ. Vienas kaštanaplaukis su usais!

KORNALSKIENĖ. Ir vienas plikis! Žingaidu, nuo ko taip jaunas žmogus gali nuplūkti iš alkūnės. Bet nesigruskiute ant manęs, nes man šonus skauda! Mergaitės, plevėsukite skarelėmis! Ak, Dieve! Kad galima būtų kurį norį išplevėuoti! Klimut, pasitaisyk kasas.

MILDUTĖ. Visi labai patogūs—net tasai plikis nieko sau.

KLIMUTĖ. Kad gi ir mama nesurengi pas save panašaus "draugų susivaziavimo"!

KORNALSKIENĖ. Ir jie man sakys, kad tai neina apie Jadvygą. Kvailiui lai tą pasako. Mergaitės, tiesiai laikykites, pasitaisykite sukneles ir, jiems einėjus, meiliai nusijuokite, ot—taip (parodo).

MILDUTĖ. Išsėdo jau iš brūkšos.

KORNALSKIENĖ. Aha—ir plikis išsoko. Eina čion.

JADVYGA (Teršai, imdama ją už rankos). Ak, kaip širdis mano plaka!

SCENA VI.

TERESA, JADVYGA, TOMAS, KORNALSKIENĖ, KLIMUTĖ, MILDUTĖ, MALTUTĖ, tuo pačiu syk iėina Zdzislavas, ADOMAS, JUOZAS, EDVARDAS, ROBERTAS.

Visi (inėję scenon—ties slenkščiu—sykiu). Tegul bus pagarbintas!...

TOMAS. Ant amžių amžinyjū, amen. (Tylėjimo valandėlė). Svečiai į namus—Dievas į namus. O svečiai taip mylimi ir pageidaujami, kaip jus—Zdzislavo bendrai ir draugai. Sveiki bukite, inėję į mūsų pastogę; sveikinu visa širdžia (abėlas pasisveikinimas).

Zdzislavas. Šitai mano šeimyna: pati, sesuo, dėdė. Tuojaus perstatis jums mano kudukius.

KORNALSKIENĖ (su piktumu). Ar matėte ką panašaus? Kudukius dar vystykluose nori jiems perstatis, o apie mus užmiršta. (Tvirtai kosėja) hm... hm... Zdzislavas (neuzsiganėdęs—į šalį). Bereikalingai įlindo čion tos bobos. (Balsiai) Poni Kornalskienė.

KORNALSKIENĖ (prisiartinama). Kūryna Kornalskienė—artiniausia kaimynka ir širdingiausia tų namų draugė. Mano dukteraitės—tai tos, kurios plevėsavo skarelėmis gerbiamy ponų patikimui.

ROBERTAS (į savo draugus). Kokia tai žąstų kaimienė. (Į Kornalskienę). Neužsitaravome tokio prielankumo ir malonės iš ponų geradėjos.

KORNALSKIENĖ. Ak... kas vėlėi. (Paduodama jam ranką). Norčiau, kad patikėtumėte...

(Klimutė prisitartina prie Edvardo, Mildutė prie Adomo, Maltutė prie Juozo).

TERESA. Lai ponai jaučiasi it tuosaviuose namuose. Pirm negu pietus paduosime—paliksime ponus vienų vienus.

KORNALSKIENĖ (į save). Norima mūsų nusikratyti...

TOMAS. Tiesa—nekludykite jiems. Lai sau pasilinksmina, pasisnekučiuoja—eikime... (į Jadvygą).

Nu ir ką, ar pažinai tą, kuriam kepturę taitėte?

JADVYGA (rodydama į Robertą). Dėdte, rodosi man, jog tai tas—bet baisiai persimainęs... niekaip nebūčiau jo pažinus, o tasi šviesaplaukis—matai jį, dėdė, tai poeta... tiesa, jog patogus?

JUOZAS (į Zdzislavą, rodydamas į Jadvygą). Ar tai tavo sesuo?

Zdzislavas. Taip—Jadvyga.

JUOZAS. Ištiesy puiki! Ak, laimingas esi, turėdamas namuose dvi gražias esybes: pačią ir seserį. Aš gi—nieko neturiu.

Pašnekėlių Kampelis.

553. Koks yra didžiausias pasaulyje kišeninis peilis? Vyrui apžiūrėkite ir išmėruokite savo kišenių. Ar yra tarp jų nors vienas, kuris galėtų šį peilį įsidėti į savo kišenį? Rodos, nėra. Nemanykite, kad tai dalgis ar mėsininko peilis galvijams skersti. Ne, tai yra paprastos išvaizdos kišeninis peilis. Visas peilis nepaprastumas tai jo didumas. Įsivaizduokite sau peilį, kuris, atidarius abi peilio galstis, būtų 6 pėdų ir 7 colių ilgumo! Ką, sunku? Tai reikia, kad pastatytas tasai peilis yra beveik pėda augštesnis už vidutinio ūgio vyrą. Uždarius galstis, peilis turi 3 pėdas ir 2½ colius. Pločio jisai turi 6¼ colio. Žinoma, ir jo svara yra tolygi didumui: jisai sveria suvirš 40 svarus. Griebus buomas, ar neteisinge? Geras buomas, ar nebūtinai, galima būtų jį ant vietos užmūsti, be jokių pjūvių. Peilio rankena yra padaryta iš medžio. Galstys padaryta iš plieno. Peilis visai panašus į paprastą kišeninį peilį, kuriuo užprožama piešeliai. Tasai milžiniškas peilis yra taip padarytas, kad jį galima išskirstyti į daleles ir vėl kruvon sudėti į kelias valandėles.

Šį peilį padirbo paprastas darbininkas, uždabiau jį peilių dirbtuvėje. Vakarų liuosą laiką jisai panaudojo to peilio dirbimui, žinoma, atlikdamas ir kitus savo reikalus. Visas darbas užėmė keturis metus. Šio didžiausio žinomo kišeninio peilio išdirbėjas yra atsižymėjęs ir dirbimu kišeninių peilių, kurie, kaslink mažumo, rasi, neturi sau lygių. Mažiausias šio vyro padirbas peilis turi vos 7 šešioliktines dalis colio, kuomet uždarytas, ir tiktai ¾ colio, kuomet galstis yra atdaros. Šių visų peilių išdirbėjas gyvena Naujojoje Anglijoje, Suvenytų Valstijų rytuose.

□□□

554. Kur yra mažiausių knygų knygynas? Viena įdomiausių knygų rinkinių pasaulyje yra knygų kolekcija Suvenytų Valstijų kongreso knygynė Washingtone. Visas šis rinkinys susideda iš apie 200 mažytelių knygų, kurių didžiausia užima mažiau negu 2 ketvirtinais coliu.

Mažiausia knyga visame rinkinyje yra senovės rašytojo Omar Khayyam'o veikalas "Rubaiyat", išverstas anglų kalbon. Vertėju yra Ed. Fitzgerald. Šioji knyga yra vos apie ¾ colio ilga ir tiek pat plati. Joje yra 48 puslapiai. Aptaisai yra padaryti iš medžiagos, panašios į tą, kuri vartojama langų uždangoms. Kad galėtis skaityti knygą, reikia labai stipraus padidinamojo stiklo. Ši knyga originaliai yra, kaip ir visos senovės knygos, ranka rašyta. Mažiausia spausdinta knyga rinkinyje yra Galileo, garsaus astronomo, laiško tomas. Šioji knyga turi popierinius aptaisus. Jos didumas yra: ¼ colio aukštis ir ¼ colio plati.

Šiame knygynė yra atskiras rinkinys, susidedantis iš 11 knygų, tarp kurių randama Naujasias Testamentas, mahometonų Koranas, poeto Burns'o eilių tomas, francūziškai-angliškai ir vokiškai-angliškai žodynai ir t.t. Visos šio rinkinio knygos yra apdarytos raudona "morocco" skura su auksiniais užvardžiais.

Mažiausia iš šių 11 knygų yra Naujasias Testamentas, kuri turi ¼ colio aukštumo, truputį suvirš ½ colio pločio ir ¼ colio storio. Koranas yra parašytas arabų kalboje ir yra ¼ colio storas. Rinkinyje yra garsus milžiniškas Dante veikalas "Dieviškoji Komedija", ant kurio pirmutinio puslapio yra paties autoriaus Dante paveikslas. Yra ir daugia žinomų veikalų iš istorijos, poezijos, mokslo ir kitų sričių.

Daugumą šių veikalų, jei ne visus, reikia skaityti su padidinamojo stiklo pagalba,—taip smulkios yra raidės. Padaryta šios mažiausios knygos su pagalba fotografijos ir engravavimo.

555. Kuom kariaujančios tautos pagerbia atsižymėjusius kareivius? Kiekviena iš kariaujančių valstijų turi medalius, kuriais apdovanoja savo kareivius, kuom nors ypatingai atsižymėjusius. Čia paminėsime svarbesnes dabar kariaujančias valstijas.

Didžiojoje Britanijoje vartojama Victoria medalis. Šisai medalis buvo įvestas anglų karalienės Viktorijos laike Krūno karės su Rusija. Jisai yra duodamas tik tai už ypatingą narsą, parodytą prieš akvaizdoje. Victoria medalis neturi jokių laipsnių ir jį gali gauti kaip generolas, taip ir paprastas kareivis. Medalis yra prisegamas prie krutinės, ir jo viduryje parašyta angliškai: "For Valour" (už narsą).

Vokiečiai savo atsižymėjusiems kareiviams duoda geležinį kryžį, kurį įsteigė Prūsijos karalius Friedrich Wilhelm III. Tai yra geležinis kryžius su paukštotais kraštais. Jisai suteikiamas abėnai už atsižymėjimą mušiose, nevien už asmenišką narsą. Geležinis kryžius yra dviejų rūšių. Viena rūšis yra dvigubai didesnė už kitą. Didisai kryžius suteikiama augštesnis kariūnėms aficerams už sunkios karės išlaidėjimą, narsų apsiginimą ir t.t.

Francūzijoje už nepaprastą karską atsižymėjimą suteikiama Garbės Legijono medalis, kurisai buvo Napoleono įsteigtas 1802 m. Šisai medalis pasiskirsto į penkias klases. Keturiuos klasių padaryta iš aukso, penktas iš sidabro.

Rusijoje už atsižymėjimą kareje suteikiama šv. Jurgio medalis. Jisai yra padalintas į penkis skyrius. Pirmą ir antrą skyrių turi teisę nešioti major-generolai, sekančius du—pulkininkai. Šiuos keturis skyrius įsteigė Ekaterina II. Penktą skyrių įsteigė Aleksandras I. Šio skyriaus medali gali gauti žemesnės aficerai ir paprasti kareiviai.

Rusijoje vartojama dar šv. Vladimirio medalis, bet šisai yra skiriamas prigimtatai bajorijai. Jisai taipogi turi penkis skyrius ir suteikiamas už karskus, kaip ir už civiliskus nuopelnus.

Austrijoje vartojama "Narsos ir Nuopelno Medalis," dabartinio imperatoriaus Juozapo II įsteigtas paprastiems kareiviams, Aukšinis arba sidabrinis medalis, su parašu "Der Tapferkeit" (Už drasą), yra suteikiamas sulgy atsižymėjimo.

Belgijoje už karskus ir civiliskus nuopelnus suteikiama Leopoldo Ordeno medalis, Leopoldo I įsteigtas 1832 m. Medalis turi penkis skyrius. Reikia pastebėti, kad juo medalis yra augštesnio skyriaus, juo jis sunkesnis.

□□□

556. Kaip giliai gali žmogus panerti vandenin? Be prietaisų žmogaus panėrimas siekia labai nedidelio gilumo. Prietaisų pagalba panėrimo gilumas yra žymiai padidinamas. Su tam tikrais nurodymais galima pasiekti gan didelį gilumą, suvirš 200 pėdų nuo paviršiaus. Senas gilumo rekordas buvo 210 pėdų, kurį padarė anglai. Praeitą rudėn amerikoni pralenkė anglus 2 pėdomi, pasiekdami 212 pėdų. Sakoma, būtų buvę galima pasiekti ir 310 pėdų, bet visa bėda buvo tame, kad parinkta neuztektinai gili vieta. Du nariai tam tikrose praitaisose pasileido žemyn, bet kaip bematant atsimušė į dugną. Manoma, kad, pabandžius gilesnėje vietoje, esantį rekordą galima busi smarkiai sumušti. Šie drabužiai yra naujausios rūšies. Su senaisiais galima buvo pasiekti ne daugiau, kaip 150 pėdų. Narų drabužiai nėra drabužiais paprastose zodziu prasmėje. Tai yra tikrai masinerija leidimui žemyn, vandens spaudimo atlaikymui, kvėpavimui ir t.t. Narai, leidamiesi tokiosna gėlmėna paprastai yra sujungti su vandens paviršiuje (ant laivo) esančiais žmonėmis telefonu ir by valandėje gali būti iškelti augštin.

KLAUSIMAI.

567. Kur rasta seniausias "skarbas?"

558. Kokio didžiausio greitumo atsiekta luotu plaukiojant?

559. Ar moteris visuomet bus žemesnio ūgio už vyrą?

560. Kokią įtaką į plaukus daro temperatūra?

(Atsakymai bus kitam numerij)

NEKENTIMAS, TAI NE NARSUMAS.

Vokietijos štabas uždraudė kareiviams artintis prie priešų apkasų ir su jais arčiaus susidraugauti. Turbut mano, kad be nekontimo priešų narsumo ir drąsos užlaikyti negalima.

Korespondentas vieno laikraščio aprašo gyvenimą vokiečių ir francūzų apkasuose vienoj vietoj, kas išaukė augščiaus minėtą Vokietijos štabo priskykimą. Ir Vokietijos kancleris savo viešojo kalboj pažymėjo, kiek tai galima karės laike, draugiškus ryšius francūzų ir vokiečių kareivių ant mušio lauko.

Vienas laikraščio korespondentas tuos prietikius taip aprašo: "Kaip kur Argonne girišose francūzų ir vokiečių šaulių grabės yra taip arti, kad, ilgai stovėdami prieš vienas kitą, kareiviai priešingų, pusijų susipažino. Ten mušiai eina sulgy vieno programo ir sistemo, galima sakyti gana draugiškai, nors tas visai kareivių narsumo nemazina. Tulose grabėse francūzai ir vokiečiai sutarė iki paskirtai valandai ryto nepradėti šaudymo, kad kareiviai galėtų nusiprausti ir apsirėdyti. Pasibaigus tai valandai, jau pavojinga iš grabės galvą iškūsti, nes priešai ją kulomis pervertę. Kartais iš nuobodu kareiviai mėtosi akmenimis, arba rankiniais granatais."

Kartais tarp priešų pasitaiko ir gana linksmi pasikalbėjimai. "Hei jus ten,—šaukia vokiečiai,—ar neturite ko užsirukyt?" "Turime,—atsako francūzai,—o jus turite?"

"Nei dulkės,—atsako liudnai vokiečiai.

"Tai rašykite kaizeriui, jeigu pas jus toks vargas."

"Et, geriau duok ką susukti!"

"Atėik ir paink,—kviečia francūzai.

Iš grabės išlenda vokiečiai ir, perbėgęs mažą tarpą, pasilenkia prie francūzų ir šaukia:

"Na, kur tie cigarai?"

"Te tau šėsis, verti jie daug, bet tu užsielpnei."

Vokiečiai sugrįžta atgal ir po valandėlės švilpia iš abiejų pusų kulokos, lekia akmenis ir rankiniai granatai. Bet po valandai švilviai pasiliauja; iš grabės išlenda tas pats vokiečiai ir su vyuo buteliu bėga prie francūzų grabių.

"Imkite ir gerkite už mūsų sveikatą."

"O-gi tu,—šaukia francūzai,—duodi mums vyną, kurį pavogei Reims'e."

"Ir jusų cigarai išrodo, lyg kad būtų Vokietijoj padirbti."

Kada gi vakare tasai vokiečiai tapo užmuštas, francūzai jam įmetė į grabę gėlių pūdelius.

Taip aprašo prietikius tarp priešų laikraščio korespondentas. Iš to aprašymo matyti, kad narsumo palaikymui nereikia civilizuotiems žmonėms nekontima platinti; neskontima užvaduoja pareigų pildymas, o nekontimas ir nesuvaldantis žvėrį paverčia.

KIBIRKŠTIS.

"Draugas" yra, kaip man išrodo, didelis "krapštukas." Tautiškosne laikraščiuose, kurie padarė išaukas apie "seną ir naują patriotizmą," jis iškraptė kelis bedieviškus žodžius, o pas save nepatėmijo beveik viso puslapio apie "tautišką katechizmą," kur pilna nekreikščioniško šmeikimo.

"Gabrys, eidamas skersai gatvė, užmynė ir sutrynė musę."

Tėmykite! "Tėvynė" atspausdins tai juodomis, didelėmis raidėmis, kad parodyti, jog Gabrys "eina prie savo tiklo kreivais keliais."

mentas savo atskaitoje už 1913 m. parodo, kad iš kas 100,000 gyven-tojų ketvirtąją vardoje (Bridge-porto apskrityje) tai metais mirė nuo dištos suvirš 303 ypatos, tuom tarpu kaip septintoje vardoje skaitinė buvo vos truputį daugiau 180.3 ir priemiesinėse dalyse net tikrai suvirš 143.

Parodos tikslu kaip sykis yra parodyti bridgeportiečių, kas gamina tas visas auksas mirčiai ir kaip galima išvengti tos baisios naikinios, vadinamos dištos. Pa-rodoje yra dvi dienos, kurios pas-kirta specialiai lietuviams. Tai sausio 21 ir 22 dienos (sekančios savaitės ketvirtą ir penktą). Toms dienoms prižiūrėti parodos rengimo komitetas pasiskyrė komi-terį, susidedantį iš sekančių chica-giečių lietuvių: Dr. A. Zimontas (pirmininku), ponis K. Jurgelionie-nė, Dr. K. Drangelis, p. J. A. Chmielavskas, kun. P. Lapetis, p. P. Balutis, p. M. Zaldokas, p. A. Petratis, ponis A. Nausceda, p. ir ponis M. Damijonaitis, p. K. Gu-gis, ponis Zimontienė, Dr. A. J. Tananevics, p. St. Tananevics, Dr. S. Rutkauskaitė-Slakenė, kun. F. M. Kemšis, Dr. A. L. Juska, p. F. P. Bradchulis ir ponis J. Šlia-kienė.

Šio komiteto prižiūroja yra su-tvarkytas dviem lietuvių dienom sekantis programos:

Sausio 21 d. 3:15 val. po pietų. Viesųjų mokyklų lietuvių vaikai tiesiog iš mokyklų atvykę į parodą. Tuomet Mark White Square sve-tainėje bus laikomas sekančios pas-kaistos: Dr. Jonikaitis tenoje "Kaip vaikai gali užkirsti kelią li-gai", ir Dr. A. J. Zimontas: "Tinkamas burnos ir dantų prižiū-rėjimas." Prie to prikerpta krutami paveikslai "Dantų skaudėjimas." Šio programo vedėja yra ponis K. Jurgelionienė.

To paties ketvėčio vakare, 7:30 val., p. A. Petračiui vadovaujant, Dr. A. L. Juska turės paskaitą te-moje "Hygiene ir sveikata" ir Dr. K. Drangelis tenoje "Burnos Hy-giena." Sv. Jurgio parapijos cho-ras patieks dainų klausytojams, ir ponis Pocienė teiks pagrįstą programą savo dalyvavimu. Šiame pat programoje bus krutami paveik-slai "Dantų skaudėjimas." Sin vakarą yra ypatingai kviečiamos lietuvių moterų draugijų narės atsilankyti.

Sekandė diena, sausio 22 d., taisoma vėl du programai: popie-tin, prasidėjantį 3:15 val. po pie-tų, ir vakarinį, kuris prasidės 7:30 vakare. Popietinio programo ve-dėja yra ponis J. Šliakienė. Laikė šio programo atsilankys į parodą lietuviškų parapijinių mokyklų vai-kai. Šiame programoje bus laikytos sekančios paskaitos: "Kaip vaikai gali prašalinti ligą"—Dr. S. Rut-kauskaitė-Slakenė, ir antra pa-skaista Dr. K. Drangelio: "Tinka-mas burnos ir dantų prižiūrijimas." Prie programos bus prikerpta krutami paveikslai "Bakterijų pėdsaku."

Vakarinis programos, kurio ve-dėja yra p. F. P. Bradchulis, su-sidarys iš sekančių paskaitų: Dr. J. Kulis—"Kaip dištos platinasi," Dr. A. J. Zimontas—"Sveikatos vartai" ir Dr. A. J. Tananevics—"Tuberkulizinis judėjimas." Prog-ramą pajavins "Birutės" Kankli-ninkai ir p. F. Jakutis (soto teno-ris). Bus prikerpta dar krutami paveikslai—"Bakterijų pėdsaku."

Sioji paroda yra vienu svarbiau-siųjų ir pažymėtiniausiųjų apsi-reiškimų Bridgeporto apskrityje, ir ketuviams jokiū būdu neprivalu buti praeiti be atydos pro ją. Kiekvienas, kas įsai nebuti, ga-lės parodoje daug ko pasimokinti. Rengėjai kviečia visus lietuvius ktuoskaitingiausiai atsilankyti. Įžan-ga į parodą bus velti (uždyką). Parodoje žadama paskirti tam tikrus žmones, kurie atsilankiusiems ma-loniam patarnaus, parodys viską ir nesuprantamus dalykus išaiškins lietuvių kalboje. Tat net ir tiems, kurie nepažįsta anglų kalbos, jo-kių kebimų ar nesmagumų aebus. Visiems reikty atsilankyti į šią parodą.

Liet. Dram. Dr.-jų Sus. Ch. gau-si auksa. Sausio 12 d. Lietuvių Dramatiškų Draugijų Susivieni-jimas Chicagoje išsiuntė Vilniui Liet. Mokslo Dr.-jai 472 rubliu, kaip auksa nukentėjusiems nu-karės Lietuvoje. Tai yra pinigai, liks nuo dviejų vakarų, ku-riuos minėtasis Susivienijimas su-rengė naujame "Mildos" teatre

gruodžio 19 ir 20 d. (Buvo vai-dinti "Užburtais Kunigaikštis" ir "Ganės"). Smulkios vakarų at-skaitos žadama pagarsinti vė-liaus.

825 L. Gelbėjimo Fondai. Pra-eitą nedėdienį "Aušros" svetai-nėje laikytame SLA, 30 kp. su-sirinkime, tarp kit-ko, paskirta 25 doliariai Liet. Gelbėjimo Fon-dui. Buvo pakeltas klausimas apie prigulėjimą prie Ch. Liet. Dr.-jų Sąj. Klausimo išrišimas atidėta neapribuotam laikui. Su-sirinkime pasirodė stipri opozici-ja prieš prisidėjimą prie sąjun-gos. Prie kuopos prisirašė du nauji nariu, abu ant \$1,000. Šiame susirinkime, kaippo metini-me, nanyoji valdyba, su Dr. A. L. Graičium kaipo prezidentu, pradėjo savo pareigų pildymą.

"Birutės" vakaras. Naujus me-tus "Birutė" pradėjo, pastatyda-ma M. Meldžio svetainėje sau-sio 10 d. dviejų veiksmų melo-dramą "Nastute." Veikalas yra p. Grigonio pagal mažrusišką pa-rašytas; muzika parupinta žino-mo chigaciečio lietuvių muziko p. A. Pociaus. "Birutė" abelnei yra žinoma tarp chigaciečių di-delių muzikalių veiklų pasta-tymu. Aciu "Birutė" Chicago lietuvių turėjo porga matyti sce-noje visą eilę didelių muzikalių veiklų. Prie ilgos savo nuopel-nių virtinės "Birutė" šio veikalo pastatymu pridėjo dar vieną.

Veikale piešiama kaimietės mergelės Nastutės meilė prie sve-tur išvažiavusio jos numylėtojo Petro. Daug laiko prasklino, kaip Petras iškelia. Žinios jo-kios nuo jo nėra. Rasi, dingo įsai ar savo Nastute užmiršo. Padėjimas, kurio abejonės nekar-ta pertraukia ryšius, manytus amžinai esančius. Bet Nastute neužmiršta savo Petelio. Dien-a-naktį svajoja-sapnuoja apie jį, susilaukti negali. Pasitaiko pro-ga neturtingai Nastutei tekėti už valsičiaus "pono." Vėčia ja prie-to ir motina ir kiti. Sunki kova mergeli. Negali užmiršti to, ku-riam širdį is siela pažadėjus yra. Kritikoje valandoje, kuomet žė-mė pradeda svyruoti po Nastute, sugrįžta Petras, ir ištikima meilė džiaugiasi savo laime.

Veikalėlis yra labai tinkamai pagražintas muzika, kuri juo la-biau pabrėžia veikalo toną, pri-moda jam koloritą. Prie to vis-ko "Birutė" pasisekė pastebėti-mai gerai parinkti vaidintojų ro-lėms. Vaidino: p-lė E. Rudau-skaitė—Nastute, p-lė S. Urbiutė—Nastutės motina, p. A. Glebaitis—Nastutės Petras, p. S. Kviet-kauskas—Nastutės gimnaitis, p. A. S. M.—valsičiaus rastininkas ir p. Ad. Micevičius—viršaitis.

Vaidinimas buvo tiesiog žavė-tinas. Musų publika dramatiš-kuose vaidinimo momentuose mėgsta įnoktis. Šį kartą to ne-sigirdėjo. Atpenč, ne vieno vei-dai buvo ašaromis suvilgyti.

Įspūdį padidino, žinoma, ir tin-kama muzika.

Daugiau tokių vaidinimų, ir nereikės skystis, kaip kad kai-kurios dr.-jos daro, kad žmonės nelanką vakarų. Daugiau tokių vai-dinimų, ir svetainėse stoka bus vietos. "Birutė" už šį vakarą gali tikėtis iš atsilankiusių nuo-sirdžios padėkos.

"Birutės" Vakarų Lankytojas.

Prakalbos. Šį nedėdienį, sau-sio 17 d., P. Aršanskio svetainė-jė, 8736 Houston ave., vietinė SLA, 82-ra kp., kuri paskutinia-ne savo susirinkime pasiskyrė \$25.00 Liet. Gelbėjimo Fondui, rengia prakalbas naudai nuken-tėjusių nuo karės.

TMD. 22 kp. metinis susirinki-mas. Šiuom pranešu, kad šį ne-dėdienį, sausio 12 d., "Aušros" svetainėje, 3149 So. Halsted st., įvyks TMD. 22-ros kp. metinis susirinkimas. Sisi susirinkimas bus ytin svarbus, kadangi, dēlei nepermatyti priežasčių neišrin-tus priemiesiniame susirinkime kuopos valdybos, reikalinga bus tarsi atlikti šiame metiniame su-sirinkime. Apart to, kuopoje yra labai svarbių reikalų, kurie liečia visos kuopos gerbuvį ir kurie bus pakelti šiame susirinkime. Nariai yra nuosirdžiai kviečiami atsilankyti. Susirinkimo pradžia 1 val. po pietų.

Su pagarba,
A. Micevičius,
22-ros kp. sekr.

SLA. kp. vakaras. Praeitą ne-dėdienį Strumilos brolių svetai-nėje, Roselande, buvo vietinės SLA kuopos parengtas vakaras su prakaibomis. Vaidinta "Vie-nas iš mūsų turi Apsivesti." Vai-dinimas pavyko gerai. Vaidini-mui pasibaigus, Dr. K. Drange-lis kalbėjo apie dabartinį Lietu-vo padėjimą ir reikalingumą aukauti naujai nukentėjusių nu-karės. Programos pasibaigė ke-leta dainų, "Ritos" ir "Aido" chorių atlikty. Žmonių buvo pil-na svetainė. Suaukauta nuken-tėjusių nandai \$17.00. R.

Sv. Jurgio parap. reikaluose. Utarinke, sausio 12 d., buvo susirinkimas lietuvių piliečių ir parapijų Sv. Jurgio parapijos Fellowship House svetainėje, 831 W. 33rd Pl.

Vakaro pirmininku buvo vien-balsiai išrinktas p. P. A. Mazei-ka; rastininku, ir-gi vienbalsiai, buvo išrinktas adv. A. A. Šlakis. Maršalka buvo išrinktas p. Ma-zilauskis.

Tarp kitų nutarimų buvo se-kanti:

Nutarta vienbalsiai, kad kun. Džiakonas M. Kraučius pasil-kių Sv. Jurgio parapijį kle-monu iki mirties.

Nutarta išrinkti Santaikos Ko-miteta iš dvilikos ypatų, susi-ėjimui su senu komitetu dėl ge-resnės taikos.

Sekandios ypatos buvo vien-balsiai išrinktos į Santaikos Ko-miteta:

Alexandras Byanskas, Juozas Urba, W. Zawlewicz, K. S. Jo-kubaitis, Stan. Slapevicius, Stan. Pocievičia, Jonas Byanskas, P. A. Mazeika, Mykolas Miniat, Petras Šlakis, Juozas Garučkas ir Juozas Ridikas.

Susirinkimas užsadarė su pilnu užsitikėjimu į geresnės taikos sudarymą.

P. A. Mazeika, pirm.

Adv. A. A. Šlakis, rast.

Atsiskė prigulėti prie Sąjungos. Iš dr.-jų, kurios iki šiol at-sisakė nuo prigulėjimo prie Chi-cagos Lietuvių Draugijų Sąjun-gos, kurios metinis seimas pra-eitą mėnesį buvo pakėlęs tiek daug triukšmo, pažymėtina, tu-kity, sekančios: Lietuvių Regal Klubas, lietuvių moterų dr.-ja "Apsvieta," Kanklių dr.-ja (šios visos yra Bridgeporte), Lietu-vo Sunų dr.-ja N1, DLK, Gedi-nino N2, SLA, 122-ra kp. ir dr.-ja "Ateitis" (šios visos nuo Town of Lake).

X.

Važiuoja į pietus. Sekantį utar-ninkę, sausio 19 d., pp. P. Mule-vičius, S. Drangelis ir burelis vi-ty chigaciečių išvažiavo į piet-ines valstijas. Išvažiuojantieji mano surasti tinkamą vietą lie-tuvių ukiniukų kolonijai įsteigti. Tikimasi apsisoti apie Dodson, La., bet, šale to, manoma aplan-kyti ir visą eilę kitų pasiekiamų vietų. Apsigyvenę tinkamoje vietoje, žada ir daugiau lietuvių pas save kviesiti.

R.

Buv. birutietis kariūmenė. P. R. Doviatas, gerai žinomas tarp Chicago lietuvių jaunimo ir "Birutės" dr.-jos narys, išvažiavęs prie-k laik laiko Lietuvo, praeitą savaitę prisimūt p. K. Kaspučiui laiški, kame praneša, kad esąs 176-me atsargos batalione netoli Pet-rogrado ir neužlgo tikisi sto-ti karėn su vokiečiais. Iš šio laiškelio matyt, kad neseniai paleis-tas gandas apie p. Doviatą užmuši-mą karės lauke yra neteisingas.

Koncertas. Paeilinis koncertas Mark White Square svetainėje, kertė 29-tos ir Halsted gatvių, bus šį nedėdienį, sausio 17 d.; pradžia 3:30 val. po piet. Prog-ramą parupins Mrs. Norbeck, viena įžymiausių chorvedžių Chi-cagoje. Programa, tarp kitų, bus p. Herbert Gould, kurisai žino-mas visoje Chicagoje kaippo vie-nas geriausių baritonų daininin-ty. Visi užkvičiami atsilankyti. Tikieti iškalno galima uždyką gauti pas Miss E. Harris ten pat Mark White Square svetainėje.

Nuo 18-tos gatvės. Chicago lietuvių Demokratiškas Klubas savo metiniame susirinkime pri-sidėjo prie Lietuvių Viešo Kny-gyno su \$2.00 auksa. Vietiniai lietuvių tų klubo pasielgimą pa-giria ir sako, kad tuom klubas parodė, jog jam ne vien politika rūpi, bet ir lietuvių apšvietos reikalus įsai neužmiršta. Kliu-

bas vienbalsiai įdorsavo Robert Sweitzer'į, kandidata į miesto majorus, ir Matt Franz'a, kan-didatą į 20-tos vardo alderma-nus.

— Dievo Apveizdos parapiji-nės draugijos dar pernai buvo mėginusios sutverti dr.-jų sąjun-gą. Tas sumanymas nuėjo nie-kais, nes tauriškos draugijos, pa-mačiusios, kad jos mažai vietos ras sumanytosios sąjungos rei-kaity tvarkyme, sumanyrui ne-pitarė. Tų draugijų atstovai, atsilankę į ketletą susirinkimui, atsiskė prisidėti prie taip pra-dėto darbo. Dabar sumanyta tvirti vien bažnytinį draugijų sąjungą. Tuom tikslu turėtame susirinkime, kun. Krušui pirmi-ninkaujant, reikėjo rinkti valdy-bą. Rinkti gi galėjo tik tie at-stovai, kurie turėjo mandatus iš savo dr.-jų. Kadangi mandatus turėjo tikrai "vyčių," "blavinin-ky" ir "labdary" kuopų atstovai, "ai jie ir išrinko reikalingą val-dybą. Tie patys atstovai ir visa ką nutarė. Pašepinių gi drau-gijų atstovai tokiu būdu "nieko ne-nesė." Šie atstovai, kaip girdė-tis, panašių dalykų stoviu esą nepatenkinti ir nutarę kitą susi-rinkimą laikyti.

A. Rooben.

NYKSTANTIEJŲ VAIZDELIAI.

Ar, lankant kinematografus, at-ėjo jums kuomet nors mintis, jog mūsų gyvenimas yra labai panašus į kaleidoskopą, kuriam įvairių įvai-riais vaizdeliai pasirodo ir nyksta, kaip ir tie rodomyje ant ekrano ki-nematografo paveikslai?

Puikiausiu ekranu lietuvių ki-ne-matografe Chicagoje yra taip va-dinama Chicago Lietuvių Drangi-jų Sąjunga, į kurią prisijūriję daug galima pasimokint. Cion pa-mėginisiu nupiešti tuos nykstancius vaizdelius, į kuriuos visuome-ni turėjo progą prisizūriję, bet kurių dauguma tapo jau ir užmiršta, ne-atkreipus į juos rimtesnės atydos ir nesupratus tų svarbių mūsų kul-tūros ir dvasios brotųj prasmės.

Iki 1910 metų lietuviams Chi-cagoje buvo svetima nežinoma tauta, ir kuomet amerikonių draugijos "Sane Fourth Associa-tion" balsas dėjo iki "giliau masta-čių lietuvių ausų, tai jie pamatė "Sąjungą", kurią prisizūriję daug galima pasimokint. Cion pa-mėginisiu nupiešti tuos nykstancius vaizdelius, į kuriuos visuome-ni turėjo progą prisizūriję, bet kurių dauguma tapo jau ir užmiršta, ne-atkreipus į juos rimtesnės atydos ir nesupratus tų svarbių mūsų kul-tūros ir dvasios brotųj prasmės.

Tarp draugijų pasidarė didelis "šurum-burum." Susirinkę katali-kiškų ir tautiškų draugijų atstovai, nusprendė parengti apvaikšiojimą su dilele iškilme. Proga viešo draugijų pasirodymų su muzika Chicago gatvėse. Tare draugijų židus. Sumesta be didelio ragini-mo šimtai doliarų, ir lietuvių pa-parodoje užėmė vieną iš pirmiausių vietu, užsiplėnydami paminėjimą vietiniuose amerikoniškuose laik-raščiuose.

Fotografai nutraukė tos parodos paveikslus, kurie tilpo kaip ameri-kiškuose, taip lietuviškuose laik-raščiuose. Pasigarsinimas pavyko: amerikoni, kurie apie lietuvius nebuvo girdę, pradėjo viens kito klausinėti, kas lietuvių yra?

Atėjęs 1911 metams ta pati drau-gija "Sane Fourth Association" ap-skelbė toki pat, kaip ir 1910 metais, atsisaikimą. Lietuviai, reprezen-tavusieji draugijas nuo Bridge-portal, Town of Lake ir West Side, suėjo pas p. P. Mazeikį išrišimui klausimo apie dalyvavimą parodoje. Visi susirinkusieji pritarė, ir lie-tuvių dalyvavimas įvyko.

Bet čia, kuomet pinigų klausimas iškilo, pasirodė, jog pereity metų komitetas nežino, kur galva, kur uodega. Spėta, kad atliko apie \$100.00, bet kur jie yra—to tikrai nežinota. Nežiurint to, kadangi komitete dalyvavo biznieri, pin-gų klausimas darbo netrukė. Pa-skirtas komitetas pinigus nuo biz-nierių surinko, o ir kai-kurios draugijos prisidėjo savo skatiku, ir, ačiū komitetui, kuris nepasigailėjo savo triuso ir tuom žymiai suma-žino apvaikšiojimų lėšas, apvaik-šiojimas, didumai draugijų daly-vaujant, pavyko įvykti puikiai, kaip ir metais prieš tai. Pagaliau, ir atskaita iš pereity metų tapo su-tvarkyta ir atspausdinta. Buvo parodytos mažiausios smulkmenos visose įplaukose ir išlaidose.

Atlikus tuodu bendrų lietuvių darbų surengtu apvaikšiojimu, iš-garsinusių lietuvių Chicagoje, gi-liau mstantieji rengėjai pasinaudo-voj progą draugijų susiejimo kru-von ir pakėlė sumanymą suvienyti lietuvių draugijų veikimą, pamatuo-

dami sumanymą tuom, jog toles-niais ir svarbesniais pasirodymais bus nuveikti darbai, kurie, gaben-dami patiens lietuviams naudą, parodys pasauliui, kad lietuvių ne-tik gyvena, bet yra susipratę ir kultūriškai pažęge.

Ant tokio tai ekrano apsiereikė pirmi stambūs brozai Chicago Lietuvių Draugijų Sąjungos.

Kadangi įstaiga tokios pakraipos dar lietuvių gyvenime nebuvo nie-kad įvykusi, tat programos darbai tapo užbriezta vien stambiais bro-zais, nurodanciais svarbesnius lie-tuvių gyvenimo klausimus ir ke-lius, kurie veda prie jų išrišimo.

Svarbiausi gi atyda tapo at-kreipta į suvienijimą visų lietuvių draugijų Chicagoje ir sutvėrimą gyvo lietuvių Centro, kuris vienytų lietuvių spēkas ir tuomi turėtų pa-matyti praktiskam įvairių uzmanymų vykinimui.

Atsiekinui pirmo tikslo tapo nuspręsta įvesti mokeskis: įžangines 5 centų ir mėnesines po 1 cento nuo kiekvieno draugijos nario. Tokios mažos mokeskis prašalino pastei-sinimą neišigalėjimo mokėti. Iš ki-tos pusės, mažos mokeskis duoty Centrai didelį skaitlių narių lie-tuvių draugijų Chicagoje, ir kiekvienas narys turėtų pilietiškas tei-ses Sąjungoje. Kad geriaus išpla-tinus sąjungos idėją, tapo atspaus-dintos deklaracijos draugijoms, su nurodymu kiekvienos draugijos vyriausybės ir adresu: deklaracijoje buvo pažymėti vardais ir pavardė-mis nariai, ir dar prikerpta aplika-cijų blankos. Kad tas būtų įvykę, centras būtų turėjęs visų prie drau-gijų priklausančių lietuvių vardus bei antrašus ir būtų buvę savo ru-šies lietuvių "City Directory." Tas būtų palengvins tolinesnius dar-bus, ir būtų buvę užmegsti stiprus bendro veikimo ryšiai.

Įmokėtieji gi pinigai galėtų but sunaudoti palaikymui organizacijos tvarkos ir tokiems tikslams, kokius draugijų atstovai pripažintų vertais paremimo.

Buvo iškalno suprasta, kad iš to-kių mokesčių jokių didelių darbų atlikti nebus galima. Tas ir nebuvo tikslu. Bet, vieton to, tapo pažy-mėti du veikiantie kumai, o trečias, reguliuojantis. Tais kunais buvo teisdarijo valdžia, susidedanti iš draugijų atstovų. Šios valdžios už-duotim būtų buvę svarstyti įvairius lietuvių klausimus ir atrastus reika-lingais vykinti, nuspresti tai ir nu-rodyti budus vykinimui. Antras gi kunas, pildomoji valdžia, susi-dedanti iš Centro Valdybos; skyrij ir komisijų, išrinkty iš draugijų at-stovų, seimų ir atstovų susirinkimų nutarimus būtų turėjusi pildyti.

Kad ta idėja būtų geriau visuome-ni suprata, tapo atspausdinta 10,000 egzempliųjų Sąjungos įsta-tų, kurių praplatinimas tarpe lie-tuvių draugijų Chicagoje ir tapo pa-vestas Centralinės Valdybos propa-gandos komitetui, susidedančiam iš keturių C. V. vice-prezidentų. O kad darbas būtų tinkamai atliktas ir nebūtų kivičių tarp teisdarės ir pildančios valdžų, buvo permatyta reikalingu sutverti teisią komi-šiją.

Su šitokiu organizacijos sutvar-kymu, rodėsi, viskas eis kaip svies-tų patepta, ir Chicago lietuvių pra-dės veikti sistematiškai ir trum-pame laike padarys milžinišką pa-žangą.

Bet sukako pirmi Sąjungos gy-venimo metai, ir atėjo laikas pa-rengti pirmą seimą, kuris ir įvyko lapkričio 3 d. 1912 m. Pasirodė, kad, apart išleidimo įstatų, kurie lėšavo apie \$300.00, tapo surinkta iš biziurių apskelbimų; draugijos iš savo pusės prie sąjungos kaip ir neprisidėjo. Tulos, kurios buvo paskyrusios atstovus, griežtai atsak-kaidė mokėti mokeskis, pakol nepa-matys, ką sąjunga nuveikė. Ki-tyoms kunigai užgnę prie sąjungos prisidėti, o kitos, nors ir nuosirdžiai darbavos ir "mokeskis mokojo, anaipol sąjungos ant tvirtų pamatų pastatyti nesugebė.

Kada įvyko 1 seimo apvaikšio-jimas, sv. Jurgio parapijos svetainė buvo permaža, kad visus apsilan-kiusius sutalpinti, įžanga buvo velti, o programos įdomus. Seime irgi dalyvavo šiek-tiek atstovų. Bet seimui upas ir dvasia visai nu-krito. Prasidėjo užvydėjimai urė-dų ir užmetinėjimai politikieriavi-me. Pasirodė aiškiai, jog vežimas, neteptas, neves. Laikraščiai iš sa-vo pusės žiūrėjo į sąjungą, kaip jo-kių darbą, ir organizacija pradė-jo nykti.

Susuktasis antras seimas atgai-vino išpradžios nykstancią dvasią,

Pasekmės paprasto "šalčio",

yra uždegimas orinių triubelių ir influenza, kurios tai ligos pagimdo ilgą kosulį. Kosulio apmalšinimui ir palengvinimui skausmų ligo-tis turi žinoti, kad

Severa's Balsam for Lungs

[Severos Balsamas Plaučiams]

yra vienintelė gyduolė. Toji gyduolė žinoma jau suvirš trisdešimt metų, kaipo pasek-mingiausias vaistas nuo triubelių uždegimo už-kimimo ir kokliušo smaugulio. Kasuoja 25 ir 50 centų. Jei prie viršimėty ligų prisimėta dar persalimas, tai reikia imti SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS (Severos Plotkes nuo Gripo Persalimo). Kasuoja 25 centus.

Teipgi neužmirškite

Severos Lietuviško Kalendariaus 1915 metų. Šitų kalen-dorių galite gauti jūsų aptie-koje arba rašykite tiesiai mums.

Porkant gyduoles, supran-tama, kad kiekvienas nori gauti geriausius vaistus, už tai prašykite tik Severos. Ne-inkite nei jokių užvaduo-ty. Butinai reikalaukite mu-sų išdirbtų vaistų.

W.F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

bet kadangi į vadovus pakitūvo žmonės, kurie organizacijos idėjos nesuprato, o su organizacijos tvar-ka buvo visai nesusipazinę, tai bė-gyje trečių metų sąjunga ne tik apmirė, bet ir iš savo vėžių iškrypo —kas suaukto nelegalio III seimo likosi dar daugiau pagilinta, atidarant vartus galutinam panei-kinimui sąjungos idėjos ir sumi-n-džiojimui jos įstatų.

Sąjungos III seimas buvo liudy-tojų liudniausio mūsų kultūros vai-delio. Teisotai sutvertos ir tvarkos rybose pastatytos įstaigos reikalais rūpintis susirinko žmonės, jokio su-ta įstaiga bendro ryšio neturintieji ir jokių pilietiškių teisių joms neuži-tarnavę, ir bepartyviskiems tikslams sutvertose organizacijoje savo tikslų politiką įvedė.

Jeigu tas būtų atsitikęs kituose laikuose, o ne laike rinkimo aukty, toks apsiereikimas galėtų buti aiš-kinamas nepažinotinu įstaigos tvar-kos ir noru nuopuolių organizaciją atgaivinti ir ją į veikimo vėžes pastatyti, bet aplinkybės kitaip vis-ką nuviečia.

Todėl, ant Chicago Lietuvių Draugijų Sąjungos ekrano apsiereik-ė liudniausieji mūsų dvasios ir subrendimo nykstantieji vaizdeliai, į kuriuos čion ir atkreipiu visuome-nės atyda. J. J. Hertmanavičius.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. Ten buvo lietuvių (Delta, Colo.). Sulyt Tamisty atvirutes, rastelio ne-talpinsime.

p. T. K. (Cleveland, O.). Vienas juokeliu yra per "riebus," lidas gi yra variantis plačiai žinomo anekdotu.

p. T. M. V.—tė (Chicago). Nevaldo-mo vietos stokes delei, įdėti šin nu-merin.

p. Katalikas (Homestead, Pa.). Peržiūrėsimė.

Cia neminėtiems. Peržiūrėsimė, ir ką galėsimė, sauudosiime.

DEIDELIS IR GRAUŠ BAIUS

Parengtas Dr-stės Liet. Kar. Min-daugio, ned., sausio (Jan.) 17 d., 1915 m. National Hall, 1802 So. Racine ave. (buvusl Center ave.), 2-ros duris nuo 18-tos gatvės į pietus. Pradžia 4 val. po pietų. Įžanga 25c porai.

Kviečiame visus lietuvius ir lie-tuaites atsilankyti į mūsų iškilmingą balių, nes nevenlas galės linksmai vakarą praleisti ir smagiai pasokti.

Kviečia KOMITETAS.

DEIDELIS IR GRAUŠ BAIUS

Parengtas Dr-stės Leib-Gvardijos DLK Algirdo, subatos vakare, sausio (Jan.) 16 d. 1915 m. S. Gavrilavičiaus svetainėje, 2301 W. 22nd pl. kamps Oakley ave. Bilius prasidės 6 val. vakare. Įžanga 15c porai.

Jaunus ir senus kviečiame kuos-kaitingiausiai atsilankyti į šį pa-renktą balių. Užprašo Komitetas.

TEMYKITE, LIETUVIAI!

O kas per naujiena?

Nugl, Lietuvių Ukėsų Klubas pa-rengė Didelį Balių, atsisbus subato, sausio (Jan.) 16 d. 1915 m. "K. P." svetainėje, 218 So. Main st., Rock-ford, Ill. Pradžia 7:30 val. vakare. Įžanga vyrams 30c; moterims ir me-rioms 15c.

Šiuoni užkvičiame Rockfordo lie-tuvius ir lietuaites ir aplinkines lie-tuvių atsilankyti į šį puikų balių, nes tai dar pirmas Lietuvių Ukėsų Klubo balius po Kalėdų. Užkvičiame visus kuoskaitingiausiai atsilankyti į šį puikų balių; grieš viena iš puiklau-sių muzikų Rockforde: Collins or-kestra. Prie puikos muzikos galėsimė kiekvienas linksmai laiką praleisti ir gražiai pasilinksmiti.

Uzkvičia visus atsilankyti

L. U. K. KOMITETAS.

Pajieškojimai.

Pajieskau savo brolio Vincento Jo-načio, paeina iš Bytaičių sod, Lygu-mos val., šiauliu pav., Kauno gub. Jo paties, arba kas jį žino, meldžiu atsisaukti adresu:

Jonas Jonaitis,
Box 494, Hurley, Wis.

Pajieskau savo sesers Agnėškos Laurinavičutės, paeina iš Antanavos sodos, Stakų parap., Raseinių pav., Kauno gub.

Pajieskau dar 2 pusbrolių Antano ir Juozapo Bakšaičių, abu iš Palsų sodos. Jų pačių, ar kas juos žino, meldžiu atsisaukti adresu:

Mr. Frankis Laurinaitis,
265 Samen st., Kenosha, Wis.

Pajieskau žmonos su 3 dukte-rimis ir sunum. Žmonos vardas ir pavardė Julija Rikienė (ženklai: vienas dantis per pusę pridurtas). Jos daktorių vardai: Jadvyta, Bronisė ir jaunlauskis Zofija; vaikėdo vardas Bladišlous. Jadvyta turi siveisai geltonus plaukus, Bronisė veidas baltas ir plaukai ramsų, Zofijos plaukai geltoni, Bladišlous plaukai irgi gel-toni. Meldžiu duoti žiną adresu:

A. J. Rikškus, Worth, W. Va.

Pajieskau savo tikro brolio Antano Vaišio, Kauno gub., Telsių pav., Var-nių val., Kalmiškių sodos. Apie 13 metų Amerikoje, rodosi, yra Chicagoje. Jis pats, ar kas kitas malonėkite do-ti žiną adresu:

Stanislaus Vaišis,
47 So. Leonard st., Waterbury, Conn.

DRAGIJŲ REIKAL!

JAUNŲ LIET. AMERIKOJ TAUT. KLUBO ADMINISTRACIJA.

Chicago, Ill.

Išpardavimas

Dabar laikas pirkti kožnam vie-
nam drapanas. Esant prastiems lai-
kams, esame priversti parduoti pigiaus
negu mums kaštuoja.

OVERKAUTAI IR SIUTAI

Padirbti pagal naujausią madą iš ge-
rausių materijų.

Pirmiaus Parsiduodavo \$30.00 \$27.00 \$25.00

Dabar Parduodam už \$17.50

Pirmiaus Parsiduodavo \$20.00 \$18.00 \$16.50

Dabar Parduodam \$13.50

Pirmiaus Parsiduodavo \$15.00 \$13.50 \$12.00

Dabar Parduodam \$10.00

Vyriškos Skrybėlės

Naujausios Mados \$3.00 \$2.50 \$2.00

Dabar Parduodam \$1.75

Vyriški Marškiniai

Visokių Spalvų \$2.50 \$2.00 \$1.50

Dabar Parduodam \$1.25

Proga visiems gauti gerus apredalus už
mažą kainą. Pasiskubykite kol yra geras
pasirinkimas.

Štoras Atdaras Vakara

Utarninke, Ketverge, Subatoj,
Nedėliomis ligi pietų.

Bridgeport Clothing Co.

3246-3248 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Jei nori linksmai praleisti valandą
liuso laiko, tai atlinky nauja

Teatrą = Milda

3138-42 S. Halsted St. Chicago

o nesigailėsi 5c., užmokėtų už ti-
kieta. Čia už 5c. matysi geresnį

teatrą, kaip vidurmiestyje už 50c.
MILDOS teatras yra atidary-
tas kas vakaras nuo 7 valandos,
o subatomi ir nedėliomis nuo 2
valandos po pietų.

Halsted karai atveža prie pat
Teatro durų.

Parduodama murinis namas prie
Parnell av. ir 35-tos gat., trimi au-
štais ir užpakaliu mediniais, abu labai
pigiai. \$500 reikia įnešti, o likusi
suma lengvomis išlygomis. Atsiau-
ti reikia A. Olszewskio Bankon, 3252
So. Halsted st.

RAULAI, KUR BĖGI?
NUGI PAS PETRĄ SLIAKĮ,

nes esu labai ištrokęs. Pas jį gali
ma gerai atsivėdinti, nes turi puikų
bavarską alų, ruską oščeną ir ciga-
rus net iš Havanos. Be to jis pa-
tarnauja kaip perkalbėtojas tois-
muose.

PETRAS SLIAKIS,
3301 S. Halsted st., CHICAGO, ILL.
Tel. Drover 7173

MOKYKIS BARBERYSTES.

Mes išmokiname šio lengvo, sva-
raus ir greitai išmokamo amato į ke-
lias trumpas savaites; geriausi įren-
gimai; ekspertai mokinia; įrankiai su-
teikti; darbas kiekvienam žmogui;
ateikite pamatyti mus arba rašykite
uždukytą gamamoms informacijoms.

BURKE BARBER SCHOOL,
610 W. Madison st., Chicago, Ill.

Dabar Galima Vaziuoti į Rusiją

Laivų linijos AMERICAN ir WHITE STAR
dabar jau veža pasazierius į Rusiją. Šių dviejų
kompanijų greitai laivai plaukia iš New Yorko į
Liverpoolį seredomis ir subatomis kas savaitę.
Iš Liverpoolio į Gothenbergą, iš Gothenbergo ge-
lezinkeliu į Stockholmą, iš Stockholmo į Petrogradą.

KELIONĖ NUO NEW YORKO Į
PETROGRADĄ IMA TIK 13 DIENŲ.

Šifkortė nuo Chicago į Petrogradą 3 klasi-
ka kaštuoja \$75.70.

Vaziuojanti Rusijon turi išsiimti pasportus.

Šifkortes ir pasportus galima gauti

A. Olszewskio Bankoje

3252 So. Halsted St. Chicago.

AISOPASAKOS
KAROLIS VAIRAS
1914

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS
AISOPASAKOS
GALIMA GAUTI
"JAUNOSIOS LIETUVOS" KNYGYNĖ
"Aisopo Pasakos" tai vienintelis
veikalas lietuvių kalboje.
Svarbu ir naudinga kiekvienam žmogui
"Aisopo Pasakos" tai vienintelis veiklas
lietuvių kalboje. Knyga gausiai iliustruota
paveikslais. "Aisopo Pasakos" surinko ir
lietuvių kalbon įvertė KAROLIS VAIRAS. Kai-
nas be apdovano \$1.25, su apdovano \$1.50. Per-
kūpiams ir agentams duodama gera nuo-
simų. Reikalavimai "Jaunosios Lietuvos"
knygyno kataloge.

"JAUNOJI LIETUVA"
4611 So. Paulina St., Chicago, Ill.

Saugokite Savo Kudikį

Laikykite nuo šaltų "ciongų" - išsaugo-
site kudikį nuo daugelio šalčių ir ligų.

PERFECTION
SMOKELESS
OIL HEATER

Visą laiką per šaltuosius rudens ir žiemos mėnesius Per-
fection Bedumis Aliejinis Šildytojas laiko namus šiltais.
Jisai gali būti pernešamas iš kambario į kambarį - kur jus
tik einate, sušildo maudynę, kambarį arba seklyčią tuojau.
Šių metų Perfection modelis dega devynias valandas iš
vieno galono aliejaus. Lengva išvalyti, ir knatas persi-
maudo vieną valandėlę. Nei jokių dūmų - automatiškai
uždaromas liepsnos platintojas - paplokštis šaltinis už-
tikrina visuomet nuolatinę šilumą. Geriausioms pasek-
mėms vartokite Perfection Aliejų.

STANDARD OIL COMPANY
(An Indiana Corporation)
CHICAGO, ILL.

Didžiausia Lietuviška Kolonija Louisianoje.

Sekanti Ekskursija išvaziuos iš Chicago vasario (Feb-
ruary) 2 dieną. Norintieji vaziuoti išsirinkti sau žemių, pa-
siskubinkite tuojau atsiskaityti. Tikietais bus perkantiems už-
duky. Kreipkitės pas

A. VISBARAS & CO.
3112 So. Halsted St. Tel. Yards 3159 Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Parduodama: murinis namas, ant
Normal av., tik \$4300.00, mažą sumą
įnešti, likusi suma ant labai lengvų
mėnesinių išmokėsiu.

Atsiskaityti reikia A. Olszewskio Banką,
3252 So. Halsted st.

AR NORI

gauti DYKAI dvi geras sūtu-
kas ir Kataloga visokių gerų
magiškių sūtučių ir kitokių
visokių dalykų, kurie tu la-
bai nori, o nežinai kur ju gauti?
degiu taip, tai atsineš savo olin-
ą ir rašukus adresu, o aš tuo-
jau iš Kataloga ir tas sūtuks
tas sūtuksis OYKAI. Adresuoti:
JUOZAS J. SZLIKAS,
(MAGIKAS)
3261 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

Isteigta 1893 metuose.

Valdo kelesdešimtis bagočiausių Budinku ant Bridgeporto.

PRIMA pinigų taupinimui nuo vieno Doliario iki didžiausių sumų ir moka už juos
-3 procentą metams.

SKOLINA pinigų pirkimui ir statymui namų Chicago mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų
išmokėsiu.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicago iškolektuoja jų pinigų, paliktus kitose bankose.

IŠMAINO ruskus pinigų ant amerikoniškų ir amerikoniškų ant ruskų.

SIUNČIA pinigų į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA Šifkortes ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus
vaziuojantiems Lietuvon, Rusijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bi-
las ir visokias kitas išmokėtis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas
vedimo rokundy biznyje. Jokis biznierių be bankos čekių negali šiandien atsa-
kiančiai savo biznį vesti.

PADARO Dovieernastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios
nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per lai-
sus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Atvažiavusius iš KITUR MELDŽIAME aplankyti ir mūsų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.

Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Račiuno Naujų Paveikslų Serija iš Karės!

IDOMUS PERSTATYMAS EUROPINES KARĖS JUDAMUOSE PA-
VEIKSLUOSE su vitomis karės lauke baisybėmis ir žudytėmis.
(Paveikslai gauti iš Prancūzijos ir Anglijos).
Tėvynė Lietuva daug jau nukentėjo šioje karėje, daug mūsų brolių
padėjo savo gyvastis, daug nuostojė duonos darėjų, daug liko amžinų ubagų.
Karė - tai tikroji pekla!

Siame perstatyme pamatysite visas karės baisybes, visus žudymo įran-
kius, kuriais naikinami žmonių gyvastis, turtas ir t.t.

DALIS I.

1. Mobilizacija Rusijoje.
2. Rusijos žmonės su asaromis palydi kareivius.
3. Susirėmimai ties Kybartais ir Eitkūnais.
4. Susirėmimas Rusijos su Austrija.
5. Prūsai bombarduoja Liege miestą.
6. Kaimai ir miestai liepsnose.
7. Vokiečių mobilizavimas.
8. Baisūs susirėmimai Vokiečių su Prancūzais.
9. 24 valandas laiko kovojo 10,000 Vokiečių.
10. Baisūs susirėmimai ant kranto upės Meuse.
11. Bombardavimas miesto Rheims.
12. Vokiečiai bombarduoja Liepą.
13. Įvairūs paveikslai iš karės lauko.

DALIS II.

1. Iš Brooklyno Ekskursija, liepos 4-tą dieną.
2. Wilkes-Barry, Pittstono, Scrantono Lietuviška Diena, liepos 16 d.,
1914 metuose.
3. S. L. A. 5-to apskrčio išvažiavimas, Chiffside, N. J., rugpjūčio 16 d.,
1914 metuose.
4. Chicago S. L. A. 2-ros apskrčio išvažiavimas, rugpjūčio 6 d., 1914 m.
5. ILIUSTRUOTOS DAINOS. Sudainuos Elz. Račūnienė.

Apart karės paveikslų bus daug vaizdų iš Amerikos lietuvių gyvenimo.
Dujis atsidarys 6 val. vak. Perstatymas prasidės 7:15.

PERSTATYMAI ATSIUBS:

Nedėlios ir panedėlio vakare, sausio (Jan.) 10 ir 11 d. 1915 m., Baž-
nytinėje salėje, Pittston, Pa.
Ketvergo ir pėtnyčios vakare, sausio (Jan.) 14 ir 15 d. 1915 m., Baž-
nytinėje salėje, Forest City, Pa.
Subatos vakare, sausio (Jan.) 16 d. 1915 m., Auditorium svetainėje,
Scranton, Pa.
Nedėlios ir panedėlio vakare, sausio (Jan.) 17 ir 18 d. 1915 m., Baž-
nytinėje salėje, Wilkes-Barre, Pa.
Nedėlios ir panedėlio vakare, sausio (Jan.) 24 ir 25 d. 1915 m., Baž-
nytinėje salėje, Kingston, Pa.
Subatos ir nedėlios vakare, sausio (Jan.) 30 ir 31 d. 1915 m., Baž-
nytinėje salėje, Plymouth, Pa.
Su pagarba,
A. T. RACIUNAS.

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir
pigiausiai

Persiunčia Pinigus į Lietu-
vą-Rusiją ir visas da-
lis svieto ir parduoda
Šifkortes

**A. OLSZEWSKIO
BANKA**

3252 South Halsted St.
CHICAGO, ILL

**DU-KART NEDELINIS LAIK-
RASTIS**

Eina jau 25 metai

Utarninkais ir Pėtnyčiomis

Prenumerata metams \$2.50
" " pusė metų \$1.25

Adresuokite taip:

W. B. BOCKOWSKI CO.,
Mahanoy City, Pa.

Platinkit
"LIETUVĄ"

Dr. A. YUŠKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS - Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Orysalinas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

Rusiškas Lietuvos Rejentališkas Biuras

GERIAUSIAI PADARO:

Rusiškas Dovyrennastis, Aktus pirkimo, pardavimo, išradavimo ar kitam pervedimo žemės ar ūkio Lietuvoje-Rusijoje. Parupina pasportus išvažiuojantiems Lietuvo-Rusijon ir visokius kitus rejtentališkus raštus padaro gerai, greitai ir pigiai. Iškolktuoja dale, skolas ir pinigų, paliktus Rusiškose Bankuose.

Visokiuose reikaluose Informaciją suteikia dykai.

Dėl informacijos Chicagoje kreipkitės asabiškai, o iš kitų miestų raštu, adresuojant:

LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS

3252 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Biuro Valandos Nuo 8 ryto iki 6 vakaro. Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po pietu.

Pirmas Lietuviškas Saliunas ir Restauracija VIDURMIESTYJE

170 W. Washington St. arti City Hall

Kada turėsite reikala mieste, užleikite sulygti pietus ar vakarienę ir virš mitynė Restauracija, o ten busite sveikintai priimti. Valgiai pagaminti pagal Lietuviškas stilių ir prie to yra geras alus ir kiti pirmos klasės gėrimai. Kalnos pigesnės negu kitose restauracijose. Savitinkas restauracijos S. J. Rokosz yra iš lietuvių seniausio Chicago miesto gyventojų. Jis su noru patarnaus tiems, kurie reikalauja vertėjo (klumofiaus) suode ar prie išėmimo amerikoniškų popierių ar kitur. Visus lietuvius, atsilankiusius miestam, kviečiu ir pas mane atsilankyti.

S. J. ROKOZ

170 W. Washington St. tarp La Salle ir 5th Ave. CHICAGO, ILL.

D-re Maria Dowiat-Sass

Motery ir vaikų ligų specialistė

Ofisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Wood gat.
Phone Canal 1203

Valandos:
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto
nuo 1:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėliomis
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija
5208 W. Harrison Street

Tel. Austin 737

Valandos:
tikrai iki 9:00 kiekvieną rytą

Bell Telephone Company System

Yra tikrai vienos rūšies "holler s," kuris yra geras bizniui. Jūs galite gintis nuo likimo, aplinkybių, karės ir tt., bet tas negebės.

Pasekmingasai "holleris" yra tas i, kuris eina per Tolimos Distancijos Telefoną įsiai pasiekia tikslo greitai, įsiai pasiekia reikalingą ypata, ir jūs gaunate pasekmes—

Telefono keliu

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

ŠALIN SU NUSIMINIMU!!!
GRAMAFONAS ANT IŠMOKESNIO
10c KASDIENA.

Jei apsimatė mokėti po 10c kasdien, tai išsilygins Jums ant išmokėsio labai puiki Gramafona sykiu su 16 rekordų (32 kaval-kai) visokių dainų, valcy, maršų ir t.t., kuriuos patys išsirinksite. Gerumas mūsų gramafonų gvarantuotas kiekvienam rašyta gvarancija. Išsilygins naujus specialius rekordus Lietuviškus, Lenkiškus, Rusiškų ir Maž-Rusiškų. Rašykite tuojau reikalaudami katalogo ir pasiūlymų įdėdami kraštos ženklų atakymul.

LIBERTY COMMERCIAL CO.,
233 E. 14th STREET, NEW YORK.

Phone Drover 2082
DR. K. DRANGELIS
LIETUVIŠKAS DENTISTAS
VALANDOS: nuo 8 iki 11 ryto nuo 1 iki 4 po pietu nuo 7 iki 9 vak. Nedėliomis pagal sutarimą.
3281 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Priešais A. Olkieskio Banką

Tel. Canal 4052
Dr. A. K. RUTKAUSKAS
2302 So. Leavitt St. Kampas 73-ros gatvės
Chicago, Illinois

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law
30 N. LaSalle St., Cor. Washington St.
Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114
Telephone Franklin 1173
Lietuviškas advokatas, baigęs lietuvišką ir amerikonišką. Veda rusišką bylin, civilias ir criminalias visuos teismuose (saulais).
Gy. 3112 S. Halsted St., arti 41-42
Telephone Yards 2399

Tel. Canal 5395

J. G. Mezlaizskis
Generalis
Kontraktorius ir
Namų Statėjas.
2302 S. Leavitt St. Chicago

Telefonas Humboldt 4532
Atidara Dieną ir Naktį
L. KAPLAN MAUDYKLIU CO.
Rusiškai-Turkiškai ir visokių rūšių maudyklės.
1914-1916 W. Division Street
Arti Robey st.
Talpogai Rusiškai-Turkiškai maudyklė, kambariai ir moterims.
Barzdauskų kruvojė. Chicago.

Lietuviškų Knygų Krautuė.

Mylėtojai gerų knygų, norinti išlaikyti savo protą ir išsimokinti anglišką kalbą, kviečiami pirkite knygą iš mano krautuės. Čia gaunama visokios lietuviškos knygos, taipgi angliškos ir lenkiškos ant užsakymo. Scenos mylėtojų rateliai indami komplektus, s. v. gauna pagaminta kaina. Krautuė atidara kas vakaras.

Iš kitų miestų atsilausiusiems, pasiūciui katalogą dykai. Adre:

M. J. DAMIJONAITIS
901 West 33rd St., CHICAGO, ILL.

Naujas Savaitinis laikraštis

"ATEITIS"

"Ateitis" yra bepartijinis laikraštis, tarnaujantis jaunimo ir kultūros reikalams. Tarpina daugybę įvairiausių žinių. Didelio formato, 8 pusl. Kaina tik \$1.50 metams, o 85c. pusl metu.

"Ateitis" išleidinėja bendrovė, inkorporuota ant \$25,000. Dabar laikas užrašyti "Ateitį". Reikalaujant vieno numerio pažūrėjimui uždyk.

Adresuokite taip:

"ATEITIS"
366 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

LIETUVIŠKA BANKA

Town of Lake Savings Bank
Joseph J. Elias, Savininkas
4600-4602 S. Wood St., Chicago.

Pirmame pinigų i Banką uždejamui nuo vieno doliaro ir daugiau ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siunčiame pinigų i visą svetio dalis pigiai, greitai ir tiesiogiai, o svetinių žemųjų pinigų maimome, perkame ir parduodame. Parduodame šiforties ant visų linijų i kraują ir iš krajaus, taipgi tikietus ant geležinkelio po visą Ameriką ir Europą.

Mūsų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokios atstatikimuose ir reikaluose ypatskai ir p. laikius. Tik kreipkitės viršminto antrašu.

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS
Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydc visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančius, užsisebėjusias ir pasilaptingas vyrų ligas

K. ZURAITIS

PIRMAELINIS BUFETAS

Saltas alus, gera degtinė, kvepianti cigare. Pirmas svečius: kuosirdingusial.
3200 SO. HALSTED ST

JUBILIEJAUS NUMERIS

Laikraštini susilaukti jubiliejaus ir išleisti jubiliejaus numerį galima tik viena sykį i 15, 25 ar 50 metų. Toks tai retas atsitikimas.

Iš šio metal tuo yra žymus, kad didžiausias lietuvių laikraštis "Katalikas" susilaikė 15-ias metų jubiliejus ir išleido gražų jubiliejinį numerį, pilną paveikslų ir kitokių raštų. Amžinos svarbos šitame numeryje yra ankietis i klausimą: "Kas šiandien būtų svarbiausia lietuvių kultūros pakėlimui Amerikoje?"

Šito jubiliejinio "Kataliko" numerio kiekvienas privato pigyti atminčiai. I 10 bus prisigatys kiekvienam. Reikalaukite tuojau, kol neišbaigė.

Rašydami adresuokite:

J. M. TANANEVIČIA,
3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.

'LIETUVOS' SPAUSTUVE

3252
South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

VISOKIUS Spaudos

DARBUS

Atlieka greitai
pigiai
ir
grazia.

Kaip tai:
Knygas,
Konstitucijas,
Vizitines ir Biznio
Korteles,
Uzprašymus
Ant vestuvių,
Perstatymams ir
Baliams
Programas,
Afišas,
Tabeles,
Cirkuliorius,
Bankos čekius,
Laiškams ir
Konvertams
Antgalvių,
Biznieriams
Sieninius
Lietuviškus ir
Angliškus
Kalendorius,
Etc. Etc.

Naujausio stiliaus
raidės
grazi spauda.

'LIETUVOS' SPAUSTUVE

3252
South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Geriausia dovana drangams Lietuvoje
yra lietuvių katalikų
savaitinis laikraštis
"DRAUGAS"

"DRAUGAS" paduoda žinią iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literatūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzūra "DRAUGA" i Lietuvą ileidžia

"DRAUGAS" atsiima met. \$2, pusl m. \$1.
Užsieniuose metams \$3, pusl metų \$1.50
DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 6114

Telefonas Humboldt 4532
Dr. G. M. Glaser

Šiuoimi apreiškiu pagodotai visuomenę, jog esu seniausias gydytojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 22 metus, perkeciau savo ofisą ir gyvenimą i savo lojną namą po numeriu
3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.
Telefonas Yards 687.

Mano ofisas aprūpintas naujausiais lundais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganedinti kaip ir lig šiol. Pasitikeidamas, jog gerbiama publika ir tolius mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieng ir nakty. Esu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsidentose ligose. Darau visokią operaciją.

Dr. G. M. Glaser
3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.

Mokiname Angliškai

Visose dalyse Amerikos ir Kanados

Vienintelė amerikoniška mokykla, kuri duoda pilną užtikrinimą išmokti akaiti, rašyti ir kalbėti angliškai labai trumpame laike, už tai mažą atlyginimą, kad ir biedniausias vyras ar moteris galėtų mokytis.

Mokiname per laiškus (korespondencija) tobuliausia metodu: kiekvienas išmoksta be vargo. Mokiname teipjuo kiasose dienomis ir vakarais. Piletsnių žinių rasykite pas:

WAITCHES BROS.

1741 W. 47th St., Chicago, Ill.

Jei nori teisingų žinių iš Anglijos, užsisakyk sau metams ar pusemetiui
"ISEIVIŲ DRAUGA"

Vientinteli Didžiosios Britanijos lietuvių-katalikų-tautininkų laikraštis, imant kas dvi savaiti. Kaina su pristatymu i namus metams \$1—pusmetiui — 50 centų.

Adresas:
Rever. Jos. Norbut,
Vossend, Lanarkshire, Scotland.

GERA PROGA!

Gramatika angliškoskalbės mokyklis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Vaiku Draugas arba kaip mokytiškantiu ir rasyti be mokytojo.....15c
Naujas Budas mokytiškantiu be mokytojo.....10c
Aritmetika mokinimuisi rakinu, su pavaisiais (apdaryta).....35c
Viso \$1.00

Kas atsineš iškirpes šita aparsinima iš "Lietuvos" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

NEW CITY SAVINGS BANK

4001 So. Ashland ave., Chicago.
A. J. BIERZYNSKI, pres.

Pirma banko pinigų ir moka 3% už sudėtus, ingius mūsų banko duodame čekių knygtę, iš kurios parasyti čekiai tinka visur. Skolina pinigų ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamo bankines knyrcles (hov'as) po \$2.50 metams. Parduoda šiforties ir siunčia pinigų i visas svieto dalis.

Bankos Valandos: Pamedėllais, se-reconis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarninkais ir penktadienis nuo 8 ryto iki 6 vakaro

10 METU Kaip Lietuva

Atgavo Spaudą

Visi privalk zinoti, kokią milžinišką svarbą turi spauda kiekvienos tautos kultūriškam gyvenime. Todėl patariame perskaityti labai įdomią ir naudingą knygą

Kultura ir Spauda.

Visi lietuvių tautos pabrėžiamieji visuos lietuvių skaituojamus, korespondentams ir 10-meisio juonejaus atgavimo spaudos reingejams. Knygos auomas 153 puslapiai. Kaina tik 45 centai. Imant didesnį skaitlių,—dar pigiau.

Adresuokite, kartu prisiųsdami ir pinigų:

Lietuva Publishing Co.
3252 SOUTH HALSTED STREET,
CHICAGO, ILLINOIS

SUSIVIENIJIMAS

ĮSTEIGTAS 1886 M.

Kiekvieno lietuvių privalumu yra prisidėti prie tos organizacijos. Moka pašalpą ligoje po \$6.00 savaitėje ir turi keturis apsaugos laipsnius:

\$150
\$300
\$600
\$1000

Išmokėjo našlėms ir našlaičiams posmertinių pašalpų \$91,797.68; įvairiems kultūros reikalams \$8,431.18. Turtas išneša (1 d. Sausio 1914 m.) \$64,620.36.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30th St. New York, N. Y.

LIETUVIŲ APDRAUDOS DRAUGIJA

Mokslas apie Tautas

Kiekvienas žmogus nuo pirmimo priguli prie kokio nors sąryšio atskirų asmenų. Toki sąryšiai, arba draugijos, žmonių paprastų kalbų vadinama tautomis.

Ethnografija vadinama aprašymu tautų ir visokių sąryšių tarpe žmonių, stovėčių ant visokeriojo kultūros laipsnio. Ethnografija yra tai vienas iš jaunųjų mokslų. Sutvėrimui to mokslo reikėjo suprasti ir pažinti žmonių gyvenimą ant visos žemės paviršiaus, o jis ne visur vienoks, nevisur ant žemės tie patys žmonės gyvena, tiegi tas iširta tik pabaigoj IX-to šimtam šio. Visi žmonės vystosi ir klij tik ne visi vystosi vienodu greittumu: vieni galvauja su plevarta stengiasi kitus prie savo ryšio patraukti, kiti vėl stengiasi nuo to atstolinti. Tą matome ir šiandien, susidedančioje iš nevienodų galvų, viešpatystėje: valdanti tauta stengiasi pamėti kitokios kilmės galvulius ne tik palaikyti po savo valdžia, bet nori juos, taip sakant, prijaukinti savo tautystės jūre.

Ethnografija, užskiaus saknt, užsima aprašymu, padalinimu i natūralias grupas gyvenančių kur nors ant platus žemės paviršiaus žmonių ne tik dabar, bet nuo didelių atradimų, kada likos pažinti ir gyventojai pirmu europiejiams visur nežinomą žemės dalį.

Pažinimas žmonių visotyčių tautų, ir rasių ir pobūdžių yra labai naudingas ir žingeldus kiekvienam civilizuotam žmogui: nepažįstant ethnografijos, negalima savęs skaityti apšviestu žmogumi.

Ethnografija arba mokslas apie žemės tautas. Pagal Drą M. Haberlandtą i Letourneau, autaisya L. Serio. Knyga didelis vertes su daugeliu paveikslų įvairių rasių žmonių tipų. Spauda graži ir aiški, puslapių 607. Kaina.....\$2.00

Su grynais audinio apdarais.....\$2.50

Norėdami gauti šią knygą, kreipkitės šiuo adresu:

M. J. DAMIJONAITIS

901 West 33rd Street, Chicago, Ill.

SENOJO HEIDELBERGO STUDENTAS

Šitmedis yra pridėtas savo tinkamumą užpildyti svarbias vietas Vokietijoje. Jogo kumas ir protas visuomet maitina geriausias, kas bus, ir jam profesoriai pataria vidutiniškai vartoti Selykio ir Auvio alų kaip

ALMA MATER

Šitai nepamėdžiotinas alus yra padarytas geru senuoju teisingu vokišku būdu ir jojo retas skanumas ir malonios ypatybės jautis tikrai iš tobulos alaus išdirbyties. Jisai yra tinkamas alus tiems, kurie supranta skirtingą alaus. Užsisakykite dūg šiandien. Telefonuokite Calumet 5401 ir turėsite jį pristatytą šiandien.

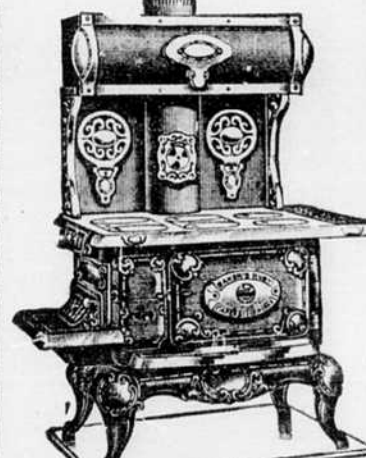
McAvey's Alai Marrow yra puikiu toniku sveikatai ir legal atgavinti. Žuonėms, sveikstantiems po drūgtų, jisai yra idealiu vaistu. Gaukite jo iš savo apieikos.

McAvey MALT MARROW DEPT., CHICAGO.

So. Halsted Furniture House

3224-26 So. Halsted St.

Didžiausia Lietuviška Naminių Rakandų
(Furniture) Krautuė Chicagoje.

Pirkdami grynais pinigais gauname geresnius tavorus ir pigiau negu kiti pirkdami ant kredito, užtai mes ir pigiau parduodame už kitus.

Turime visokių naminių rakandų didžiausiam pasirinkime ir dabar parduodame labai numazintomis kainomis. Pas mus rasite pasirinkimą nuo pigiausių iki vidutinių rūšių tavorų.

Mūsų patarnavimas greitas ir mandagus.

Reikalaujantiems parduodame lengvais savaitiniais bei mėnesiniais išmokėjimais.

Krautuė atidaryta vakarais:
Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis.

South Halsted Furniture House
Telephone Drover 700
3224 So. Halsted St. Chicago.